16 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2002 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 (2452)

Ազգ

Azg armenian daily

Եվրախորհրդարանը Թուրքիայից պահանջում է վերջ տալ Հայաստանի շրջափակմանը

Եվրոպական խորհրդարանի արտաքին գործերի հանձնաժողովը շուտով քննարկելու է Հարավային Կովկասի հետ եվրամիության հարաբերություններին վերաբերող մի որոշում, որը ներկայացրել է Շվեդիայից պատգամավոր Պեր Գահրտոնը: Փաստաթուղթը, ինչպես տեղեկացնում են մեզ եվրոպայի հայկական միությունների ֆորումի գրասենյակից, անաչառ քննում է Վրաստանում, Ադրբեջանում եւ Հայաստանում տիրող սոցիալական, տնտեսական, քաղաքական վիճակը եւ քննադատում նրանց:

Փաստաթուղթը եվրամիությանն առաջարկում է վերջապես մնայուն ներկայացուցիչներ ուղարկել Բաքու ու Երեւան: Փաստաթղթում հատուկ մի հատված վերաբերում է Թուրքիային: Մասնավորապես կրկնելով Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ 1987 թ.-ին ընդունած իր որոշումը, եվրախորհրդարանը Թուրքիայից պահանջում է վերջ տալ Հայաստանի շրջափակմանը: Բնականաբար, նշյալ հատվածը կասաղի դիմադրության է հանդիպել եվրամիությունում Թուրքիայի ներկայացուցչական միսիայի կողմից, որը պահանջում է որոշման նախագծից հանել այդ հատվածը:

ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՍՈՒԼԻՍ

Համաշխարհային բանկը գոհ է Հայաստանի հետ համագործակցությունից

Բացի ծրագրերի համաֆինանսավորումից եւ հարկային մուտքերի ապահովումից

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Համաշխարհային բանկի համագործակցությունը Հայաստանի կառավարության հետ տալիս է դրական արդյունքներ: Այդ համագործակցության 2001 թ.-ի արդյունքներն ամփոփող մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտարարեց Համաշխարհային բանկի Հայաստանի գրասենյակի ղեկավար Ռուբեյս Սաադաթը: Նա տեղեկացրեց, որ բանկի ֆինանսավորած 14 ներդրումային ծրագրերը, 295 մլն դոլար արժողությամբ, հիմնականում լավ կատարողական ունեն: Գլխավոր խոչընդոտը, որը բացասաբար է անդրադառնում ծրագրերի իրականացման վրա, ոչ բավարար համաֆինանսավորումն է:

«Մենք գիտենք, որ կառավարությունը խնդիրներ ունի բյուջեի հետ», նշեց Ռուբեյս Սաադաթը եւ ավելացրեց, որ դա նկատի ունենալով Համաշխարհային բանկն իր ծրագրերի մեծ մասում ֆինանսավորման իր մասնաբաժինը բարձրացրել է մինչեւ 90 տոկոսի: Նա հույս հայտնեց, որ կառավարությունը կկատարի մնացած 10 տոկոսի ֆինանսավորումը:

Համաֆինանսավորման ուշացման պատճառով վտանգված ծրագրերի օրինակներ բերվեցին ճանապարհների շահագործման, դասագրքերի տարածման, գյուղատնտեսական հետազոտությունների ծրագրերը:

Տես ♦ էջ 3

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները կստորագրեն անվտանգության համաձայնագիր

Թբիլիսիում Թուրքիայի դեսպանության մամլո ծառայությունը վրացական «Փրայմ նյուս» գործակալությանը տեղեկացրել է, որ «Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ ահաբեկչության, կազմակերպված հանցագործությունների, թմրանյութերի անօրինական առեւտրի, փողերի լվացման, մարդկանց առեւանգումների, զենքի մաքսանենգության եւ այլ հանցագործությունների դեմ համատեղ պայքարի համաձայնագրի նախագիծը» հաստատել են երեք տերությունների փորձագետները: Համաձայնագիրը նախատեսում է եռակողմ համագործակցություն տեղեկատվության, միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում փաստաթղթերի փոխանակումների ոլորտում: Անվտանգության եռակողմ համաձայնագրի նախագծի տակ անձամբ իրենց ստորագրությունները կդնեն Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները Ստամբուլում: Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերի, Էդվարդ Շեւարդնաձեի եւ Հեյդար Ալիեւի ստամբուլյան եռակողմ հանդիպման ժամանակացույցը դեռեւս չի ճշտվել:

«Փրայմ նյուսը» հիշեցնում է, որ անվտանգության եռակողմ համաձայնագրի գաղափարը նախաձեռնել է նախագահ Շեւարդնաձեն 1999 թ. Թուրքիա կատարած պաշտոնական այցի ժամանակ:

Մեր կողմից հիշեցնենք, որ 2001 թ. Երեւան կատարած պաշտոնական այցի ժամանակ Էդվարդ Շեւարդնաձեն հայկական կողմին հավաստիացրել է, թե Վրաստանը չի անի որեւէ քայլ, որը կվնասի Հայաստանին:

Ռուսաստանը եւ Թուրքիան ստորագրել են ռազմական համագործակցության համաձայնագիր

Պաշտոնական այցով Անկարայում գտնվող Ռուսաստանի ԶՈւ գլխավոր շտաբի պետ Անատոլի Կվաշնինը եւ նրա թուրք գործընկերը՝ Թուրքիայի ԶՈւ գլխավոր շտաբի պետ Հուսեյն Քըվրըքօղլուն, ստորագրել են ռազմական համագործակցության համաձայնագիր, որը միտված է երկու պետությունների ռազմական գերատեսչությունների միջեւ վստահության մակարդակի բարձրացմանը, ռազմական ոլորտում հարաբերությունների ընդլայնմանը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության, Մոսկվայում եւ Անկարայում հույս են հայտնում, որ համաձայնագրի ստորագրումը խաղաղության եւ կայունության հիմք կծառայի: Համաձայնագրի ստորագրման արարողության ընթացքում Անատոլի Կվաշնինն ասել է, որ տարածաշրջանում խաղաղության պահպանման գործում Ռուսաստանը եւ Թուրքիան ունեն մեծ պատասխանատվություն: Հուսեյն Քըվրըքօղլուն նշել է, որ ստորագրված փաստաթուղթն Անկարայի եւ Մոսկվայի միջեւ ռազմական ոլորտում համագործակցության զարգացման իրավական հիմքեր է ստեղծում:

Էջեւիթը Բուշին Ղուրան է նվիրելու

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 15 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթը ԱՄՆ մեկնելիս ինքնաթիռում լրագրողներին ասել է, թե ԱՄՆ նախագահ Բուշին Ղուրան է նվիրելու: Այս մասին հաղորդել է «Ազատություն» ռադիոկայանը:

Ռոս Վիլսոն. «ԱՄՆ-ի նպատակը Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության վերականգնումն է»

Ադրբեջանական «Օլայլար» գործակալությունը, վկայակոչելով Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության մամլո ծառայության տեղեկատվությունը, գրում է, որ երկրի ռազմական գերատեսչության ղեկավար Սաֆար Աբիեւն ընդունել է Ադրբեջանում ԱՄՆ դեսպան Ռոս Վիլսոնին եւ նորանշանակ ռազմական կցորդ Մարկ Ջասփերին: ԱՄՆ դեսպանը զրույցի ընթացքում ասել է, որ Ազատության աջակցության ակտի 907 ուղղման վերացումը կնպաստի ադրբեջանա-ամերիկյան երկկողմ հարաբերությունների, այդ թվում ռազմական ոլորտում Ադրբեջանի եւ ԱՄՆ-ի կապերի զարգացմանը: Անդրադառնալով ԼՂ հակամարտության կարգավորման հեռանկարներին, դեսպան Վիլսոնն ընդգծել է, որ «ԱՄՆ կառավարության նպատակն Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության վերականգնումն է եւ տարածաշրջանում կայունության հաստատումը»:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

Եվրոպայի խորհուրդը ճնշում է Ադրբեջանին

ԲԱՔՈՒ, 15 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարար Վիլայաթ Գուլիեւն ավարտել է իր ուղեւորությունը Ստրասբուրգ, որի նպատակն էր եվրոպայի խորհրդի ղեկավարության հետ քննարկել ԵԽ ընդունվելիս Ադրբեջանի ստանձնած պարտավորությունների կատարման հարցերը: Ինչպես հաղորդում է «525» թերթը, ԵԽ գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերի հետ նախարարի բանակցությունների թեմաներից մեկը եղել է Ադրբեջանում քաղբանտարկյալների հետ կապված իրադրությունը: Գուլիեւը հայտնել է, որ հանրապետության ղեկավարությունը հետեւողական է այդ պարտավորության կատարման հարցում: Ըստ նրա, շատ անձինք, որոնց ԵԽ-ն համարում է քաղբանտարկյալներ, արդեն ազատ են արձակվել, մյուսների գործերն ուսումնասիրվում են: Իր հերթին Վ. Շվիմերը հույս է հայտնել, որ այդ խնդիրը լուծված կլինի մոտ ժամանակներս:

Այդուամենայնիվ ԵԽ ղեկավարությունը դժգոհ է ադրբեջանական իշխանությունների քաղաքականությունից մարդու իրավունքների պահպանման հարցում, որի մասին հայտնել է եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի փորձագիտական խմբի ղեկավար Պիետրո Էրկոլե Ագոն: Ըստ փորձագետի, նույնիսկ ԵԽ-ում հանրապետության գտնվելու մեկ տարին լրանալուց հետո հանրապետությունում շարունակում են նախկինի պես բանտարկված մնալ մեծ թվով քաղաքացիներ (Ագոն հայտնել է ստույգ թվեր չունենալու մասին), որոնք ԵԽ անկախ փորձագետների կողմից ճանաչված են քաղբանտարկյալներ: Այդ պատճառով ԵԽ ԽՎ որոշակի շրջանակներ այսօր առաջարկում են պատժամիջոցներ ձեռնարկել Ադրբեջանի նկատմամբ: Մոտ ժամանակներս իրադրության բարելավման միտումների բացակայության դեպքում եվրոպական կառույցն իրոք կարող է հանրապետության նկատմամբ ճնշման տարբեր միջոցներ գործադրել, հայտնել է Ագոն: Նա չի բացառել, որ միջոցներից մեկն էլ կարող է լինել ադրբեջանցի պատգամավորներին ԵԽ ԽՎ նիստերին ձայնի իրավունքից ժամանակավորապես զրկելը:

ՄԻՋԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ-«Հզոր հայրենիք» հանդիպում

Հունվարի 15-ին Թեքեյան կենտրոնում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանի, վարչության անդամ Ռոբերտ Մավիսակալյանի հանդիպումը «Հզոր հայրենիք» կուսակցության նախագահ Վարդան Վարդապետյանի, կուսակցության փոխնախագահներ Ստեփան Մարգարյանի եւ Հովհաննես Այվազյանի հետ:

Հանդիպման ընթացքում կուսակցությունների ղեկավարները ներկայացրին իրենց կազմակերպությունների դիրքորոշումները Հայաստանի Հանրապետության ներքին եւ արտաքին քաղաքականության վերաբերյալ:

Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդավարական գործընթացների հետագա զարգացման տեսանկյունից կարեւորվեցին տեղական կառավարման առաջիկա ընտրությունները:

Կուսակցությունների ներկայացուցիչները միմյանց ծանոթացրին անցած մեկ տարվա ընթացքում իրենց կազմակերպությունների զարգացումներին, կարեւորեցին ազգային հիմնախնդիրները հետապնդող ծրագրերի մշակումը: Հանդիպման ընթացքում արծարծվեցին նաեւ Ջավախքահայության ներկա վիճակին առնչվող խնդիրները:

ԱԶԳ **ընթացիկ**

Ո՞վ է կարում նախագահի «սահմանադրական կոստյումը»

Հանրապետականները համոզում են, որ իրենք չեն

Խորհրդարանում ստեղծված սահմանադրական բարեփոխումների ժամանակավոր հանձնաժողովը ձեւավորման պահից սկսեց գործել գաղափարական բեւեռացումների մթնոլորտում: Դրանց հիմնական կրողները հենց հանձնաժողովականներն էին, որոնք փաստորեն հաջողացրին ավարտել իրենց ստանձնած պարտավորությունների առաջին փուլը: Ինչպես դա նրանց հաջողվեց եւ ինչպես է ընթանում հանձնաժողովի բուն գործունեությունը փորձեցինք պարզել հանձնաժողովի նախագահ, ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանից:

– Պրն Թորոսյան, հանձնաժողովն ըստ էության մինչեւ հիմա էլ գործում է քաղաքական շահարկումների կաքսայում: Որպես հանձնաժողովի նախագահ, ինչպե՞ս եք գնահատում ձեր իսկ աշխատանքն այս ընթացքում:

– Ցավալին խնդիրն այն է, որ տարբեր քաղաքական ուժեր սկսել են սահմանադրական փոփոխությունների գործընթացը տեղափոխել զուտ քաղաքական շահարկումների հարթություն: Այդտեղ ողբերգություն չպետք է որոնել: Համոզված եմ, հանգիստ աշխատելու դեպքում հասարակությանն ամեն ինչ շատ արագ հայտնի կդառնա:

– Մասնավորապես հենց կոնկրետ ձեզ եւ Հանրապետական կուսակցությանը մեղադրանքներ ներկայացվեցին, թե ուղղորդե-

վարսվել է այս պատգամավորական նախագծի քննարկումը, արդեն առկա է դրա վերաբերյալ եզրակացության նախագիծը, որը պետք է քննարկվի: Ինչ վերաբերում է նախագահի ներկայացրած հանրաքվեի նախագծին, որը շուտով կսկսի քննարկվել, կարծում եմ, խորհրդարանական խմբակցությունների ներկայացրած առաջարկներն ավելի գործնական նպատակներ կհետապնդեն: Եվ բոլորովին չեմ բացառում, որ դրանց հետ կապված քննարկումներ լինեն:

– Հայտնի է Հանրապետական կուսակցության հստակ մոտեցումը սահմանադրության նախագծերին: Լինելով կիսանախագահական համակարգի կողմնակից, այնուամենայնիվ, առաջարկներ ներկայացրե՞լ եք մյուս

սահմանադրության նման կարեւորագույն փաստաթուղթը փոփոխվել կամ փոխարինվել կարող է միայն այսպես կոչված սահմանադիր ժողովում քննարկվելուց եւ համապատասխան որոշում կայացվելուց հետո: Հայաստանում իշխանության տարբեր օղակներին կից ստեղծվեցին նման հանձնաժողովներ՝ ԱԺ-ն իր հերթին, նախագահին կից հանձնաժողովն իր հերթին: Որքանո՞վ է ճիշտ նման կարգով սահմանադրական փոփոխությունների գործընթաց ծավալելը:

– Նախ նշենք, որ դրանք տարբեր հանձնաժողովներ են: Սահմանադրության մշակման հանձնաժողով ստեղծվել է ի դեմս նախագահի: Ի դեպ, երկու նման հանձնաժողով է

լով հանձնաժողովի աշխատանքները, փորձում եք ներկայիս նախագահի հացով կարել առկա կիսանախագահական համակարգ նախատեսող նախագիծը:

– Սահմանադրությունը չափից ավելի լուրջ փաստաթուղթ է, որ, դրա մասին կարծիքներն ու եզրակացությունները ներկայացվեն որպես քաղաքական մեղադրանքներ: Կա փաստաթուղթը, եւ ոչ թե պետք է նման մեղադրանքներ ներկայացնել՝ իբր հացով են կարում, նեղ է, լայն է... այլ կոնկրետ հոդվածների առնչությամբ պետք է կոնկրետ առաջարկություններ ներկայացնել, ինչը կարծես թե դանդաղում է:

– Նախագահի հայտնի հայտարարությունից հետո ընդհանուր տպավորություն է ձեւավորվել, թե ԱԺ ձեր գլխավորած հանձնաժողովի գործունեությունն անիմաստ է:

– Դա եւս շահարկումների հարթությունից է, քանի որ ԱԺ-ն ընտրվում է ժողովրդի կողմից, ունի լիազորություններ, ինքն է որոշում հանձնաժողովներ ստեղծել-չստեղծելու խնդիրը, դրանց աշխատանքի տեւողությունը եւ այլն: Կապել այդ ամենը նախագահի ասուլիսի հետ, բոլորովին տեղին չէ: Ինչ վերաբերում է մեր աշխատանքներին, կարծում եմ, այդ շահարկումների մթնոլորտն էլ չի ազդում: Արդեն ա-

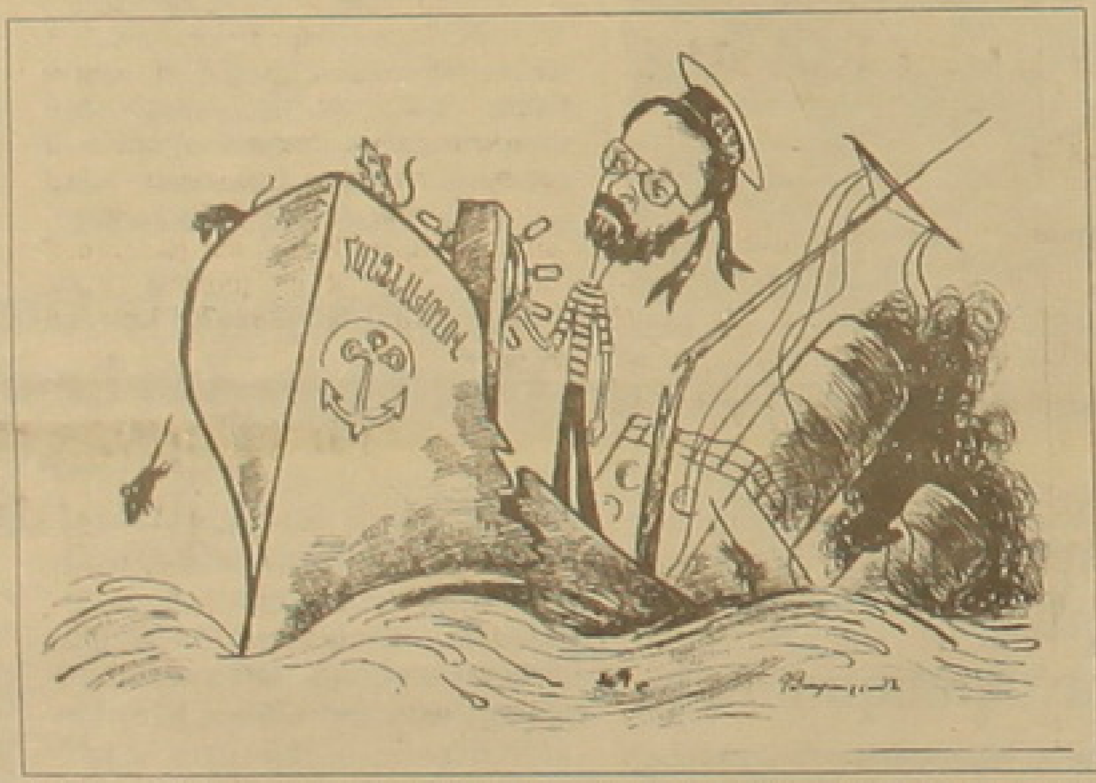

նախագիծը բարելավելու նպատակով:

– Ասել եւ ասում եմ, որ սահմանադրության նախագիծը չափազանց կարեւոր եւ լուրջ է առաջարկություններ ներկայացնելու համար: Այս առումով մենք նպատակահարմար գտանք մեր ամբողջ պոտենցիալն օգտագործել՝ բարելավելու մեր նախընտրած նախագիծը: Այդ պատճառով խորհրդարանական կառավարման համակարգ նախատեսող նախագծի շուրջ աշխատանքներ չենք ծավալել:

– Պրն Թորոսյան, աշխարհում ընդունված կարգի համաձայն,

եղել. մեկում ընդգրկված են եղել քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչները, մյուսում՝ միայն իրավաբանները: Մեր հանձնաժողովի նպատակն այլ է. քննարկման համար ստեղծել շատ ավելի հավասար պայմաններ: Մյուս կողմից՝ այս հանձնաժողովի աշխատանքներին, իմ հայտարարության համաձայն, կարող են մասնակցել եւ խորհրդարանական, եւ արտախորհրդարանական քաղաքական, հասարակական ուժերը: Կարծում եմ, ամեն ինչ օրենքների եւ սահմանադրության շրջանակներում է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Ռուս սահմանապահները Հայաստանում քննարկում են 2002 թվականի խնդիրները

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 15-ից Արտաշատի սահմանապահ ջոկատի բազայում անցկացվում են Հայաստանում ՌԴ ԱԴԾ օպերատիվ խմբի ջոկատների պետերի եւ ուղեկալների պետերի հավաքներ: Ինչպես հայտնեց օպերատիվ խմբի շտաբի պետ գեներալ-մայոր Վլադիմիր Պանկովը, պլանային միջոցառման նպատակն է ամփոփել 2001 թ. պետական սահմանի պահպանության ուղղությամբ խմբի միավորումների եւ զորամասերի ծառայողական-մարտական գործունեության, անձնակազմի ուսուցման, կարգուկանոնի եւ կարգապահության ապահովման արդյունքները եւ 2002 թվականի համար խնդիրների առաջադրումը:

Ըստ Պանկովի, անցած տարվա ընթացքում իրադրությունը Իրանի եւ Թուրքիայի հետ Հայաստանի պետական սահմանում օպերատիվ խմբի միավորումների եւ զորամասերի շուրջ կտրուկ փոփոխություններ չի կրել: Նա նշեց, որ ընդհանուր առմամբ կանխվել է սահմանի խախտման մոտ 80 փորձ, ընդ որում, դրանց կեսից ավելին բաժին է ընկնում Երեւանի «Զվարթնոց» օդանավակայանի հսկիչ անցակետին եւ «Կարճեւան» սահմանապահ ուղեկալին: 9 սահմանախախտներ ձերբակալվել են տեղի բնակչության օգնությամբ: Շտաբի պետը նշեց նաեւ թուրք սահմանապահների հետ հարաբերությունների նկատելի ջերմացումը:

ՌԴ նախագահի հրամանագրով օպերատիվ խմբի 10 սահմանապահներ ձեռք բերած հաջողությունների համար պարգեւատրվել են «Պետական սահմանի պահպանության գործում ծառայության համար» մեդալներով: Ինչպես հայտնեց Պանկովը, մեդալները հանձնելու է ԱԴԾ տնօրեն գեներալ-գնդապետ Կոնստանտին Տոցկին, որի այցը Հայաստան նախատեսվում է առաջիկա օրերին: Այցի ժամանակ նախատեսվում է Հայաստանում օպերատիվ խմբի ֆինանսավորման նախահաշվի ստորագրում: Ֆինանսավորումն այս տարի կիրականացնեն հավասարապես ռուսական եւ հայկական կողմերը: Հիշեցնենք, որ 2001 թվականին Ռուսաստանն իրականացնում էր ֆինանսավորման 43%-ը, իսկ Հայաստանը՝ 57%-ը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Այս տարի Արցախը երեւանյան թերթեր չի ստացել

Ամանորից Արցախում երեւանյան թերթեր չեն ստացվում: Պատճառը «Հայմամուլին» ունեցած պարտքն է: Ինչպես «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրեց «Արմամուլի» ՊՓԲԸ տնօրեն Գենադի Ներսիսյանը, պարտքի մի մասը՝ 1,4 մլն դրամ, արդեն վերադարձվել է, իսկ շուրջ 1,2 մլն դրամի ուշացումը կապված է այն բանի հետ, որ ԼՂՀ պետբյուջեն դեռեւս չի ընդունվել, եւ պետական հիմնարկները չեն կարողանում մուծել բաժանորդավճարը:

Նման լրատվական շրջափակումը «Հայմամուլի» կողմից առաջին անգամ չէ: Թերթերի առաքումը Հայաստանից կարգավորելու համար միջամտել են նաեւ ԼՂՀ իրավասու կառույցները: Հուսանք, որ առաջիկա օրերին բոլոր կնճռոտ հարցերը կլուծվեն, եւ հայաստանյան թերթերը մատչելի կդառնան նաեւ արցախցի ընթերցողներին:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

Զավեն Գեւորգյանը Ֆրանսիայում արձակո՞ւրդն է անցկացնում

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հայտնի դարձավ «ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ»-ին, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարար Զավեն Գեւորգյանը ներկայումս բացակայում է հանրապետությունից եւ, ըստ համառորեն շրջանառվող լուրերի, այլեւս չի վերադառնալու նախարարական պաշտոնին:

Ըստ պաշտոնական տեղեկատվության, գյուղնախարարը հունվարի 14-ից մինչեւ փետրվարի 1-ը գտնվում է արձակուրդում: Ինչպես հայտնեց ՀՀ կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետ Մերի Հարությունյանը, Զավեն Գեւորգյանն այդ խնդրանքով ինքն է դիմել ՀՀ վարչապետին եւ ստացել համապատասխան թույլտվություն:

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության տեղեկություններով, նախարարը գտնվում է Ֆրանսիայում: Այցի նպատակի մասին նույն աղբյուրի հայտնած տվյալները հակասական են. նախ հաղորդվեց, որ դա գործուղում է, ապա՝ որ նախարարն այնտեղ իր արձակուրդն է անցկացնում:

«Պողոս Պողոսյանը, փորձելով հրմշտոցից ազատվել, ցանկանում էր վերադառնալ իր սեղանակիցների մոտ...»

Վկաների հարցաքննությունն ավարտվեց

«Առագաստ» սրճարանում անցյալ տարվա սեպտեմբերի լույս 25-ի գիշերը տեղի ունեցած սպանության գործով դատակոչվածների ընդհանուր թիվը 31-ն է, որից 29-ը միջադեպի օրը սրճարանում եղած վկաներն են, մյուս 2-ը՝ փորձագետները: Վկաներից 23-ի ցուցմունքներին դատավարության մասնակիցները հասցրին ծանոթանալ, մնացյալ վկաներն էլ դատարան էին ուղարկել իրենց գրավոր դիմումներն ու պատճառաբանությունները՝ հիմնավորելով, թե ինչու չեն կարող ներկայանալ ցուցմունք տալու: Այդ պատճառաբանությունները հարգելի համարելով, ինչպես նաեւ որոշելով, որ արդեն բավականաչափ թվով վկաների են հարցաքննել՝ դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանը հայտարարեց, թե այս փուլը սպառված է: Երկուշաբթի դատավարության մասնակիցների առջեւ խոսքով հանդես կգա ամբաստանյալը: Դատարանի որոշմամբ, փաստորեն, բավարարվեց նաեւ մեղադրական կողմի միջնորդությունը՝ վկաների հարցաքննությունը սահմանափակելու վերաբերյալ: Այդուհանդերձ, էական անհամաձայնություն չհայտնելով այդ որոշմանը, ամբաստանյալի պաշտպան Վ. Յանիկյանը պահանջեց, որ վկաներից մեկը՝ Մարինե Մայիլյանն անպայման ներկայանա դատարան եւ ցուցմունք տա: Դատարանը որոշում ընդունեց վկա Մայիլյանին բերման ենթարկել:

Երեկ դատարանում հարցաքննված վկաներից միայն մեկի ցուցմունքներն էին հետաքրքրություն ներկայացնում՝ սփյուռքահայ Վարուժ Ծառուկյանինը: Վերջինս իրանահայ է, բայց վաղուց ի վեր բնակվում է Մ. Նահանգներում: Մինչ սեպտեմբերյան ողբերգական միջադեպը պարբերաբար այցելել է «Առագաստ» սրճարան՝ իր սիրելի վայրն, ուր, իր իսկ խոսքերով, այս դեպքից հետո այլեւս չի այցելելու: Ինչեւէ, այդ ժամանակ «Առագաստում» գտնվող Վ. Ծառուկյանը տեսել է, թե ինչպես է մի տղամարդ դուրս հրավիրում Պողոս Պողոսյանին: Տուժածը հետեւել է նրան, բարձրացել են աստիճաններով: Որոշ ժամանակ անց վկան տեսել է, թե Պողոսյանը, մի քանի տղամարդկանց շրջապատում եւ նրանց հարվածներին, հրելուն ու ապտակներին ենթարկվելով, ինչպես է իջնում նույն աստիճաններով. տուժածը փորձում էր նաեւ պաշտպանվել: «Սկզբում հանգիստ ու անտարբեր նստած էի, երբ տեսա, որ տուժածին դուրս հրավիրեցին: Մտածեցի, զուգե անհրաժեշտություն է ծագել, որ իր ավտոմեքենան այլ կողմ տեղաշարժի՝ նախագահի ժամանման կապակցությամբ: Աստիճաններով՝ բարձրանալիս նա հանգիստ էր, ամեն ինչ սկսվեց հետո, երբ նրան քաշքշելով իջեցնում էին աստիճաններից...», պատմեց վկան: Նա համոզված է, որ այդ տղամարդիկ էլ հենց եղել են նախագահի թիկնապահները, քանզի բոլորն էլ սեւ կոստյումներով էին:

Աստիճաններով խմբովին իջնելուց հետո էլ տղամարդիկ չեն հանդարտվել. Պողոսյանը փորձել է հետ-հետ գնալ դեպի սեղանը, սակայն հրմշտոցը շարունակվել է, եւ այդ ալիքին ակամա ենթակա՝ Պողոսյանը շարժվել է, վկայի խոսքերով՝ տարվել է զուգարանի ուղղությամբ: Մի քանի րոպե անց վկան լսել է օտարերկրացի (հավանաբար՝ անգլիացի կամ շոտլանդացի) հյուրի աղաղակը. «Սա ի՞նչ երկիր է, այս ի՞նչ են անում, այնտեղ մարդ են սպանում...»: Վկան տեսել է նաեւ, թե ինչպես են այդ ժամանակ 1-2 ոստիկան դրսում պարապ կանգնած եղել: Ապա, հետո, ողջ սրճարանով լուր է տարածվել, թե մարդ են սպանել: Վ. Ծառուկյանի հիշելով՝ կոստյումավոր տղամարդկանց թվում, այդուհանդերձ, կար մեկը, որ ոչ պաշտոնական էր հագնված:

Սակայն դատարանը «մոռացության չմատնեց» նաեւ նախաքննական ցուցմունքները, որոնք հաղորդելիս Ծառուկյանը փոքր-ինչ այլ պատկեր է ներկայացրել: Ըստ այդ ցուցմունքների՝ Պողոսյանին շրջապատած տղամարդիկ, որոնց հետ նա իջել է աստիճաններով, կոստյումներով չեն եղել, այլ՝ խայտաբղետ, երիտասարդական ոճի հագուստով: Կոստյում հագած տղամարդիկ հետո են մոտեցել այդ խմբին՝ արդեն զուգարանի մուտքի մոտ: «Տուժածը միայնակ էր այդ մարդկանց շրջապատում...», պատմում էր վկան:

ԱՆԺԻՐԻ ԲԱԲԱՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Իտալիայի փոխարեն Եվրամիությունը մեր երկրում կներկայացնի Մեծ Բրիտանիան

Եվրամիության նախագահությունը հերթական վեցամսյա ժամկետով հունվարի 1-ից ստանձնել է Իսպանիան: Մեր երկրում, սակայն, ինչպես նաեւ Վրաստանում եւ Ադրբեջանում, ԵՄ-ն կներկայացնի Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատունը, քանի որ Իսպանիան այստեղ չունի դիվանագիտական ներկայացուցչություն: Այս մասին երեկ լրագրողներին տեղեկացրին Հայաստանում ներկայացված ԵՄ անդամ երկրների՝ Մեծ Բրիտանիայի, Իտալիայի դեսպանները, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Հունաստանի գործերի ժամանակավոր հավատարմատարներն ու Եվրահանձնաժողովի երեւանյան ներկայացուցիչը:

Իտալիայի փոխարեն իր երկրի հանդես գալու առնչությամբ ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թիմոթի Ջոնսն ընդգծեց Եվրամիության՝ որպես միասնական կառույցի օպտիմալությունը: «Չնայած Մեծ Բրիտանիան եւ Իսպանիան խնդիրներ ունեն Ջիբրալթարի հարցում, այլ խնդիրներում փոխգործակցում են», մասնավորապես նշեց դեսպանը:

Գալով Հայաստան-ԵՄ համագործակցությանը՝ պրն Ջոնսը, թերեւս, ԵՄ-ն այս կամ այն կերպ ներկայացնող պաշտոնյաներից ամենաանկեղծ պատասխանը տվեց մեր լրագրողների սիրելի հարցին, թե ե՞րբ է հնարավոր Հայաստանի անդամակցությունն այս կառույցին: «Այդ հարցը որեւէ կերպ չենք էլ սկսել քննարկել»: Փոխարենը Թ. Ջոնսը շեշտեց համագործակցության տնտեսական ասպեկտը՝ տեղեկացնելով, որ Եվրամիությունը Հայաստանին 9 մլն եվրո է տրամադրել՝ սննդամթերքի համար, պահպանելով նաեւ ավանդական օգնությունը ՏԱՍԻՍ ծրագրի շրջանակներում: Գումարի մի մասը Հայաստանին արդեն փոխանցվել է անցյալ տարի, մյուսը նախատեսվում է մեկնարկած տարում՝ Համաշխարհային բանկի եւ Միջազգային արժութային հիմնադրամի հետ համաձայնեցնելուց հետո:

ԵՄ-Հայաստան փոխգործակցության օրակարգում է նաեւ Մեծամորի ատոմակայանի փակման հարցը: Այս առթիվ իր տարեկան՝ 2001 թ.-ն ամփոփող մամլո ասուլիսում ՀՀ արտգործնախարար Վ. Օսկանյանը հավաստիացրել էր, որ ԵՄ-ի հետ ձեռք է բերվել պայմանավորվածություն, ըստ որի Մեծամորի ԱԷԿ-ի փակումը հնարավոր է միայն էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների ապահովման դեպքում: Ջոնսն էլ նշեց, որ ԵՄ-ն այժմ բանակցում է դոնոր երկրների հետ՝ ԱԷԿ-ի փակման փոխարինման ծախսերը հոգացող հիմնադրամ ստեղծելու ուղղությամբ:

Անդրադառնալով նաեւ Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցելու խնդրին՝ լրագրողները խնդրեցին ԵՄ երկրների դիվանագետներին գնահատել 2004 թ.-ին այս կառույցում ընդգրկվելու մեր հարեւանի հնարավորությունները: Պրն Ջոնսը նախ հիշեցրեց, թե անդամության չափանիշները բոլոր երկրների համար նույնն են, եւ որ Թուրքիան ձեռնամուխ է եղել քաղաքական բարեփոխումների: «Բայց այս պահին արդյունքները գնահատել թերեւս հնարավոր չէ»:

Լ. Գ.

Համաշխարհային բանկը գոհ է Հայաստանի հետ համագործակցությունից

Սկիզբը էջ 1

Կառուցվածքային բարեփոխումների ծրագիրը, ըստ ՀԲ Հայաստանի ներկայացուցչի, լավ է ընթանում: Հայաստանի կառավարությունը բավարարել է SAC-IV-ի ստացման բոլոր պայմանները: Տեսանելի բարելավում է արձանագրվել գործարար միջավայրում, ինչը հաստատվել է նաեւ բանկի Հայաստանի գրասենյակի անցկացրած ուսումնասիրությամբ:

Բաշխիչ էներգացանցերի սեփականաշնորհման չկայանալը, ըստ Օուեյն Սաադաթի, կառավարության մեղքը չէ: Համաշխարհային շուկայում ծավալված գործընթացները խանգարեցին հեռանկարային ներդնողի այստեղ գալուն: Ներկայումս կառավարությունը որոշել է ԲԷՑ-երը հավատարմագրային կառավարման հանձնել, որը պետք է խթանի էներգետիկ համակարգի արդյունավետությունը եւ նվազեցնի կորուստները: Այս ամենը նկատի ունենալով, Համաշխարհային բանկի ներկայացուցիչը լավատեսորեն է տրամադրված SAC-IV-ի երկրորդ տրանշի հատկացման վերաբերյալ: Այն պետք է ստացվի Միջազգային արժութային հիմնադրամի մակրոտնտեսական իրավիճակի ամբողջական գնահատականից հետո, այսինքն «մոտ ժամանակներս»:

Վարկային գործառնություններում բանկը երեք ծրագրեր է իրականացրել 80 մլն դոլար ընդհանուր գումարով: Դրանք են SAC-IV-ը, ոռոգման զարգացման եւ ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ինկուբատորի ծրագրերը: Այժմ նախապատրաստվում են 4 ծրագրեր: Առաջինը պետք է աջակցի Զարգացման հայկական գործակալությանը (շուրջ 1 մլն դոլար), որպեսզի դառնա օտարերկրյա ներդնողին օգնող հզոր կառույց: Երկրորդը շրջակա միջավայրի ծրագիրն է: Պետք է խթանի Տավուշի եւ Գեղարքունիքի մարզերի աղքատ համայնքներում հողագործությունը, ինչպես նաեւ աջակցի պահպանելու անտառային ռեսուրսները Սեւանի ազգային պարկում եւ Դիլիջանի պետական արգելոցում: 10 մլն դոլարանոց այս ծրագրի համար Համաշխարհային բանկի օժանդակությամբ հավելյալ միջոցներ են ներգրավվել Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամից (5 մլն դոլար դրամաշնորհ): SAC-V կրթական եւ առողջապահական ծրագրերի նախապատրաստման համար ՀԲ-ն 1 մլն դոլար է ձեռք բերել ճապոնական կառավարությունից: Վերջինը 300 հազ. դոլարի դրամաշնորհն է՝ տրամադրված հակակոռուպցիոն ծրագրի ռազմավարության մշակման համար:

Մամուլի ասուլիսի ժամանակ Օուեյն Սաադաթն առանձին անդրադարձ կատարեց Հայաստանում տնտեսական աճի առկայությամբ բնակչության մեծ մասի սոցիալական իրավիճակի շարունակվող վատթարացման հարցին: 2001 թ.-ի ընթացքում Համաշխարհային բանկը պատրաստել է զարգացման խոչընդոտների զեկույցը, որն անդրադառնում է տնտեսական աճի էությանը եւ նրա վերաբաշխմանը:

Այս հարցում, ըստ պրն Սաադաթի, Հայաստանը միայնակ չէ: Բոլոր անցումային երկրներում տնտեսական աճի սկզբնական պտուղներից օգտվում են շատ նեղ շրջանակի անձինք: Սակայն նրանք պետք է կատարեն հարկային պարտավորությունները: Համաշխարհային բանկն աջակցում է կառավարության քաղաքականությանը, որպեսզի հարկերի հավաքման մակարդակը բարձրանա, կառավարությունն ավելի քիչ հույս դնի օտարերկրյա օգնության վրա: Այստեղ վերջին երկու տարում ՀԲ Հայաստանի գրասենյակի ղեկավարը որոշակի դրական տեղաշարժ տեսնում է: 2 տարի առաջ հարկային մուտքերը 160 մլրդ դրամ էին կազմում, անցյալ տարի 170 մլրդ դրամ, իսկ եկող տարի նախատեսվում է հասցնել 194 մլրդ դրամի: Այդուհանդերձ, Օուեյն Սաադաթն ընդգծեց, որ Համաշխարհային բանկը միայն աջակցում է կառավարությանը եւ Հայաստանին հարկասու չէ: Հարկային պարտավորությունների կատարում նա խորհուրդ տվեց պահանջել Հայաստանի հարկատուներից:

«Ազգի» հարցին, թե ինչպե՞ս է ՀԲ Հայաստանի ներկայացուցիչը վերաբերվում աղքատության նվազեցման միջանկյալ ռազմավարական ծրագրում ստվերային տնտեսության դեմ պայքարի բացակայության փաստին, նա պատասխանեց, որ այդ ծրագիրը վերջնական չէ: Այն կոչվում է միջանկյալ, եւ երբ պատրաստվի հիմնական ծրագիրը, Օուեյն Սաադաթը մեր այս դիտողությունը խոստացավ նկատի առնել: Նա նաեւ հորդորեց մեզ գրել այդ մասին (ինչն, ի դեպ, բազմիցս արել ենք-Ա. Ս.), որպեսզի «կառավարությունում կարդան «Ազգ» օրաթերթը եւ դա հաշվի առնեն»: Համաշխարհային բանկը, ըստ պրն Սաադաթի, շատ փոքր ձայն ունի այդ հարցում:

Կառավարության հարկային քաղաքականությունից հարկատուների դժգոհության վերաբերյալ հարցին ՀԲ Հայաստանի գրասենյակի ներկայացուցիչը պատասխանեց, որ ինքը 20-25 տարվա աշխատանքային փորձ ունի անցկացրած Լատինական Ամերիկայում, Աֆրիկայում եւ Կենտրոնական Ասիայում, եւ որեւէ տեղ չի պատահել, որ գյուղացին չբողոքի ջրի եւ սերմերի թանկությունից կամ գործարարը՝ բարձր հարկերից: Սաադաթը նրբանկատորեն պատասխանեց նաեւ ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի՝ Համաշխարհային բանկին հասցեագրված կոշտ հայտարարությանը վերաբերող հարցին: Նրա կարծիքով, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը բավականին ծանր վիճակում է, ինչն Օուեյն Սաադաթի համար հասկանալի է դարձնում նրա խոսքի ենթատեքստը:

«ՎԱՀԱԳՆ»

Արվեստի եւ լրագրության ասպարեզում նոր մրցույթ

Հաշվի առնելով լավագույն երգի «Սայաթ-Նովա» համահայկական մրցանակաբաշխության հաջողությունները, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարությունը, «Համշիկ եւ Վահագն Հովնանյաններ» ֆոնդը եւ մշակույթի զարգացման բարեգործական հիմնադրամը նպատակ ունեն խթանել մշակութային կյանքի մյուս ոլորտների զարգացումը եւ «Սայաթ-Նովա-2002» մրցանակաբաշխությանը զուգահեռ հայտարարում են նոր՝ «Վահագն» խորագրով արվեստի համահայկական ամենամյա մրցույթ, որը ներառում է վերջին տասնամյակի լավագույն ստեղծագործությունները հետեւյալ նոմինացիաներով՝ լավագույն ֆիլմի, լավագույն թատերական ներկայացման, կնոջ լավագույն դերակատարման, տղամարդու լավագույն դերակատարման, կերպարվեստի լավագույն ստեղծագործության, գրական լավագույն ստեղծագործության եւ լրագրողական լավագույն հետաքննության համար:

«Լավագույն ֆիլմի համար» մրցույթին կարող են մասնակցել խաղարկային, վավերագրական եւ մուլտիպլիկացիոն հայկական ֆիլմեր, որոնք արտադրվել են 1991-2001 թթ. ընթացքում:

Լավագույն թատերական ներկայացման, կնոջ եւ տղամարդու լավագույն դերակատարումների համար նոմինացիաներում կարող են ներկայացվել վերջին տասը տարվա ընթացքում Հայաստանում եւ սփյուռքում բեմադրված խաղացանկային եւ տեսագրված ներկայացումներն ու դերակատարումները:

Կերպարվեստի լավագույն ստեղծագործության համար «Վահագն» մրցանակի հավակնող արվեստագետները, որոնք 1991-ից հետո կերպարվեստի ասպարեզում ստեղծել են բարձրարժեք գործեր, մասնակցել են ցուցահանդեսների, հայ արվեստը ներկայացրել են արտերկրում:

«Գրական լավագույն ստեղծագործության համար» մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել Հայաստանի եւ սփյուռքի այն ստեղծագործողները, որոնք իրենց ստեղծագործությունները տպագրել են 1990-2001 թթ. ընթացքում:

Լրագրողական լավագույն հետաքննության համար սահմանված «Վահագն» մրցանակը նպատակ ունի խթանելու եւ խրախուսելու հայ լրագրության մեջ վերջին մեկ տարում կատարված լրագրողական հետաքննական աշխատանքները:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն լրագրողները, ովքեր վերջին մեկ տարում հանրապետական զանգվածային լրատվամիջոցներով հրապարակել կամ հեռարձակել են հետաքննական նյութեր:

Ներկայացվող հետաքննական նյութերը գրանցվում եւ համարակալվում են:

Հետաքննական նյութերը չեն վերադարձվում:

Ներկայացվող նյութը պետք է լինի էջակալված եւ ստորագրված, հեռուստա կամ ռադիոնյութի դեպքում պարտադիր պետք է ներկայացվի հեռուստառադիոսցենարը՝ հեղինակի կողմից համարակալված եւ ստորագրված:

Մրցույթին կարող է մասնակցել ցանկացած լրագրող՝ հայտարարություն տալու պահից:

Մրցույթին մասնակցող լրագրողը հետաքննական նյութը պետք է հանձնի ՀՀ մշակույթի նախարարության լրատվական ծառայություն:

Հայտերն ընդունվում են մինչեւ 2002 թ. մարտի 1-ը:

Յուրաքանչյուր նոմինացիայի ընդհանուր մրցանակային գումարը 4500 ԱՄՆ դոլար է:

Հանձնաժողովներին իրավունք է վերապահվում մրցանակ շնորհել լավագույնին կամ մինչեւ երեք թեկնածուների՝ բաժանելով նրանց միջեւ մրցանակային ֆոնդը:

Մրցույթի անցկացման ողջ պատասխանատվությունը կրում է մրցութային հանձնաժողովը՝ ի դեմս նախագահի:

Հայտերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման պահից:

Տեղեկությունների համար դիմել՝

Մշակույթի զարգացման բարեգործական հիմնադրամ

Հասցեն՝ Երեւան, Թումանյան 5, 1-ին հարկ

Հեռ./ֆաքս՝ 56-21-31, հեռ.՝ 52-93-40

E-mail: mzbh@arminco.com

Անդրադարձ աղքատության խնդիրներին

«Հայացք տնտեսությանը» տեղեկագրի դեկտեմբերյան համարը հիմնականում նվիրված է Աղքատության նվազեցման ռազմավարական ծրագրի շուրջ վերլուծություններին, քննարկումներին եւ իրականացվող միջոցառումներին: Մասնավորապես տեղեկատվություն է տրված Ծաղկաձորում անցյալ տարվա նոյեմբերին անցկացված խորհրդակցության, որը նվիրված էր սոցիալական իրավիճակի մոնիտորինգին, եւ նույն ամսին Բուդապեշտում անցկացված միջազգային ֆորումի վերաբերյալ: Վերջինիս մասնակցում էին եվրոպական եւ կենտրոնասիական երկրների ներկայացուցիչներ: Ֆորումի նպատակն էր փորձի փոխանակում կատարել աղքատության նվազեցման ազգային ծրագրերի բնագավառում: Հայաստանը ներկայացնող ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Տիգրան Խաչատրյանը տեղեկագրում հայտնել է, որ անդրկովկասյան երկրներից միայն Հայաստանն է ավարտել միջանկյալ ծրագրի մշակումը եւ գտնվում է ամփոփ ռազմավարության մշակման գործընթացում:

Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանի հետ հարցազրույցում վերջինս անդրադարձել է մարզի խնդիրներին եւ նշել, որ դրանցից գլխավորը բնակարանաշինությունն է: Այս հիմնահարցն, ըստ մարզպետի, Վանաձորում լիովին կլուծվի 2002 թ.: «Աղքատության սոցիալական պատկերը» վերլուծությունում տվյալներ է ներկայացված նախորդ տարվա ընթացքում գործազուրկների, ընտանեկան նպաստ ստացողների եւ սոցիալական ռիսկի այլ խմբերի թվի արձանագրված տեղաշարժերի վերաբերյալ:

Կառավարության բարեփոխումների տեղեկատվական-վերլուծական կենտրոնը ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակի հետ համատեղ (նախորդը նույնպես համատեղ էր) դեկտեմբերին թողարկել է նաեւ մեկ այլ տեղեկագիր՝ «Հայաստանի սոցիալական միտումները» վերնագրով: Այստեղ ըստ Հայաստանի մարզերի ներկայացված է 1996-2000 թթ. սոցիալական վիճակը: Առանձին ներկայացված է նաեւ Երեւան քաղաքի պատկերը: Դրանից պարզ է դառնում, որ, համաձայն քաղաքապետարանի սոցիալական մոնիտորինգի եւ վերլուծության ստորաբաժանման ուսումնասիրության, Երեւանում 1997-2000 թթ. աճել է աշխատունակ բնակչության թիվը: Սակայն վերջին 3 տարիներին աճել է նաեւ գործազուրկների թիվը:

Մեկ այլ՝ «Խոցելի եւ ծայրահեղ աղքատ բնակչության ներկայացվածությունը ՀՀ մարզերում եւ համայնքներում» հրապարակման մեջ նշվում է, որ Հայաստանի բնակչության 17,3 տոկոսը պատկանում է այդ առավել խոցելի խմբերին: Որպես այդպիսիք նշվում են փախստականները, միայնակ տարեցները, հաշմանդամները, բազմազավակ ընտանիքները, զոհված ազատամարտիկների երեխաները, ծնողազուրկ երեխաները:

Ա. Մ.

անդրադարձ

Հայոց եկեղեցու կառուցվածքը եւ թեմերը

«Հայ եկեղեցի. Նվիրապետական աթոռներ, թեմեր» խորագիրն է կրում Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրության վերջին հրատարակություններից մեկը: Քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյա հանդիսությունների տարում նման գրքի հրատարակումը ժամանակին էր եւ շատ անհրաժեշտ: Գիրքը համառոտակի տեղեկություններ է հաղորդում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու, նրա կառուցվածքի, նվիրապետական կենտրոնների, թեմերի կազմավորման եւ կառավարման, հոգեւոր հովվությունների, եկեղեցու հոգեւոր դասի մասին: Եկեղեցու պատմական անցյալի եւ նրա ներկա կացության վերաբերյալ մատչելի մեկնաբանություններով այս համահավաք տեղեկատվության մեջ ներկայացված են նաեւ մեր նվիրապետական աթոռների գահակալների` կուսակրոն հոգեւորականների ցանկը, հայաստանյան եւ աշխարհով մեկ սփռված մեր եկեղեցիների հասցեները եւ հաղորդակցման մյուս տվյալները` բոլոր թեմապետական եկեղեցիների պատկերներով: Հանգամանորեն մեկնաբանվում է Հայաստանում քրիստոնեական ուսմունքի առաջին քարոզիչներ Հիսուս Քրիստոսի առաքյալների Թադեոսի եւ Բարդուղիմեոսի հիմնադրած Հայ առաքելական եկեղեցու պատմությունը եւ հետագա ընթացքը, եկեղեցիների գահանիստի տեղափոխությունները, կաթողիկոսների ձեռնադրման, նրանց կատարած բարենորոգչական աշխատանքները, նաեւ դավանաբանական, ծիսակարգային հարցեր: Ապա եւ կարգով ներկայացված են Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու նվիրապետական աթոռները` Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցի, որ պաշտոնապես հիմնադրվել է 301 թ.: Կենտրոնը ՀՀ Վաղարշապատ քաղաքի Ս. Էջմիածնի վանքն է` Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածինը: Ամենայն հայոց կաթողիկոսն է Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ներսիսյանը (1999-ից), Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսություն (հիմնադրված Կիլիկիայի Սիս մայրաքաղաքում, կաթողիկոսանիստը` Անթիլիասի (Լիբանան) Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճար (1941, կաթողիկոս Արամ Ա Քեշիշյան (1995-ից), Երուսաղեմի Հայոց պատրիարքություն, աթոռանիստը Երուսաղեմի Սբ. Հակոբյանց վանք, պատրիարքը` Թորգոմ արք. Մանուկյան (1900-ից), Կոստանդնուպոլսի հայոց պատրիարքություն (հիմնադրված 1461-ին), աթոռանիստը Գումգափուի Ս. Աստվածածին մայր եկեղեցի, պատրիարքը Մեսրոպ արք. Մութաֆյան (1998-ից):

Ապա եւ ներկայացված են Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու հոգեւոր վարչատարածքային միավորները` հայաստանյան թեմերը` Արարատյան (առաջնորդանիստը Սբ. Սարգիս եկեղեցի, առաջնորդական փոխանորդը Նավասարդ եպս. Կճոյան` 1999 թ), Շիրակի, առաջնորդանիստը Գյումրիի Սբ. Աստվածածին «Յոթ վերք» եկեղեցի, առաջնորդական տեղապահը` Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյան (1999-ից), Արմավիրի (առաջնորդանիստը Էջմիածնի Սբ. Աստվածածին եկեղեցի, առաջնորդի պաշտոնակատար Արշակ ավագ քհն. Սիմոնյան (2001), Գեղարքունիքի` առաջնորդանիստը Գավառի Ս. Աստվածածին եկեղեցի, առաջնորդական տեղապահը Սիմոն վրդ (2000- ից) Ադամյան, Սյունյաց` առաջնորդանիստը Գորիսի Ս. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցի, առաջնորդը Աբրահամ եպս. Մկրտչյան (1996), Արագածոտնի` առաջնորդանիստը Օշականի Ս. Մաշտոց եկեղեցի, առաջնորդական տեղապահը Վազգեն վրդ. Միրզախանյան (1999), Գուգարքի` առաջնորդանիստը Վանաձորի Ս. Աստվածածին եկեղեցի, առաջնորդը Սեպուհ եպս. Չուլջյան (1996), Կոտայքի` առաջնորդանիստը Կեչառիսի վանքի Ս. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցի, թեմի առաջնորդն է Առաքել եպս. Քարամյանը (1996), Արցախի` առաջնորդանիստը Շուշիի Ղազանչեցոց Ամենափրկիչ եկեղեցի, թեմի առաջնորդն է Պարգեւ արք. Մարտիրոսյանը (1989-ից), Վրաստանի թեմ (Վիրահայոց)` առաջնորդանիստը Թբիլիսիի Ս. Գեւորգ (Կաթողիկե Ս. Գեւորգ) եկեղեցին է, առաջնորդը Գեւորգ արք. Սերայդարյանը (1973):

Անգլիայի թեմի (կազմավորվել է 1974 թ.) առաջնորդանիստը Լոնդոնի Ս. Սարգիս եկեղեցին է, առաջնորդ Նաթան եպս. Հովհաննիսյան (2000 թ.):

Արեւմտյան Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակություն, որի գերակայության ներքո են Ֆրանսիայի հայ համայնքը (Փարիզի, Լիոնի, Մարսելի շրջաններով), Հոլանդիայի հոգեւոր հովվությունը, Բելգիայի, Իտալիայի հոգեւոր հովվությունները, կենտրոնը` Վիեննայի Ս. Հռիփսիմե եկեղեցին: Հայրապետական պատվիրակն է Մեսրոպ արք. Գրիգորյանը (1980): Հունաստանի թեմ` Էջմիածնի ենթակայությամբ, առաջնորդանիստ Աթենքի Ս. Գր. Լուսավորիչ, Ոսկան արք. Գալփակյանի (1991) առաջնորդությամբ, եւ զուգահեռ անթիլիասականը` առաջնորդանիստ

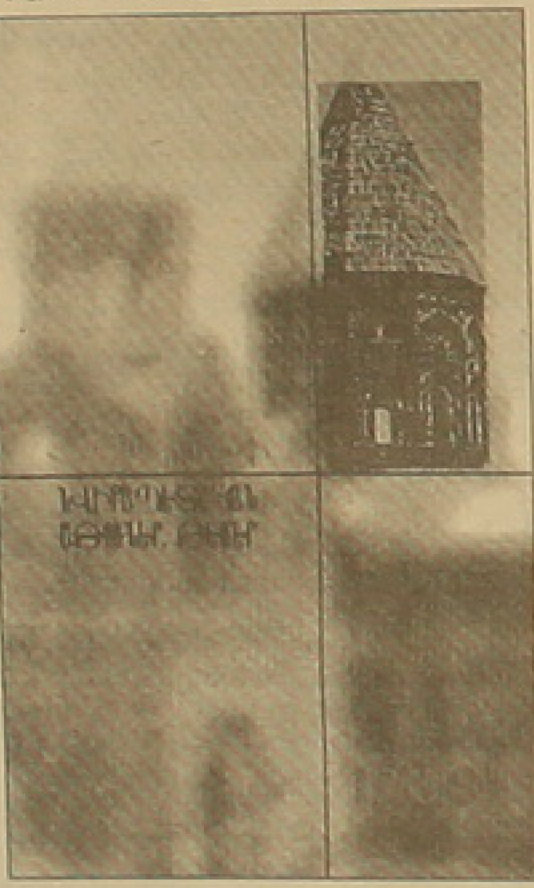

Ս. Աստվածածին եկեղեցի, առաջնորդ Սահակ արք. Այվազյան (1958): Շվեյցարական թեմ` առաջնորդանիստ Ժնեւի Ս. Հակոբ եկեղեցի: Ռումինիայի թեմ` առաջնորդանիստը Բուխարեստի Ս. Հրեշտակապետաց մայր եկեղեցի, առաջնորդ Տիրայր արք. Մարտիկյան (1968), Ուկրաինայի` առաջնորդանիստ Լվովի Ս. Աստվածածնի վերափոխման եկեղեցի, առաջնորդի պաշտոնակատար Գրիգորիս արք. Բունիաթյանը (2001-ից): Հարավային Ռուսաստանի թեմ` առաջնորդանիստը Կրասնոդարի Ս. Հովհաննես Ավետարանիչ եկեղեցին է, առաջնորդական տեղապահն է Մովսես վրդ. Մովսիսյանը (1999): Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմ, առաջնորդանիստը Մոսկվայի Ս. Հարություն եկեղեցին է, առաջնորդն է Եզրաս վրդ. Ներսիսյանը: Իրան-Ատրպատականի թեմ (անջատված Մայր աթոռից), առաջնորդանիստը Թավրիզի Ս. Աստվածածին եկեղեցին է, առաջնորդն է Կիլիկիո աթոռի կաթողիկոսական փոխանորդ Նշան ծ. վրդ. Թոփուզյանը (2001): Թեհրանի թեմ (անջատված Մայր աթոռից), առաջնորդանիստը Թեհրանի Ս. Սարգիս եկեղեցի, առաջնորդը Սեպուհ եպս. Սարգսյանը (2000): Սպահանի թեմ (անջատված Մայր աթոռից), առաջնորդանիստը Նոր Ջուղայի Ս. Ամենափրկիչ վանքն է, առաջնորդը Կորյուն արք. Պապյանը (1978): Իրաքի թեմ` առաջնորդանիստը Բաղդադի Ս. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցին է: Թեմի առաջնորդ Ավագ արք. Ասատրյանը (1994), Լիբանանի թեմ` առաջնորդանիստը Բեյրութի Ս. Նշան մայր եկեղեցին է, առաջնորդը Գեղամ եպս. Խաչերյանը (1995): Կիպրոսի թեմ` առաջնորդանիստը Նիկոսիայի Ս. Աստվածածին եկեղեցին է, առաջնորդը Վարուժան եպս. Հերգելյանը (1996): Հնդկաստանի եւ Ծայրագույն Արեւելքի հայրապետական պատվիրակություն, կենտրոններն են Կալկաթան եւ Սիդնեյը, հայրապետական պատվիրակը Աղան արք. Պալիոզյանը (1981): Սիրիայի (Բերիո) թեմ` առաջնորդանիստ Հալեպի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցին, առաջնորդ Սուրեն արք. Գաթարոյանը (1977), Դամասկոսի թեմ` առաջնորդանիստը Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցի, ի պաշտոնե առաջնորդական տեղապահ Գնել արք. Ճերեճյանի վախճանվելուց հետո առայժմ թափուր է: Քուվեյթի եւ Արաբական ծոցի երկրների թեմ, առաջնորդանիստը էլ Քուվեյթի Ս. Վարդանանց եկեղեցի, առաջնորդը Եփրեմ արք. Թաթայան (2000): ԱՄՆ Արեւելյան թեմ` առաջնորդանիստը Նյու Յորքի Սբ. Վարդան եկեղեցի, առաջնորդը Խաժակ արք. Պարսամյանը (1990): ԱՄՆ Արեւմտյան թեմ, առաջնորդանիստը Լոս Անջելեսի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին է, առաջնորդը Վաչե արք. Հովսեփյանը: Կանադայի թեմ` առաջնորդանիստը Մոնրեալի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին է, առաջնորդը Հովնան արք. Տերտերյանը (1990), Հյուսիսային Ամերիկայի Արեւելյան Նահանգների եւ Կանադայի թեմ` (գործում է Կիլիկիո կաթողիկոսության ենթակայության ներքո, Կանադայի վիճակը վերջերս Արամ Ա կաթողիկոսի կարգադրությամբ հռչակվեց առանձին թեմ), առաջնորդանիստը Նյու Յորքի Ս. Գ. Լուսավորիչ եկեղեցին է, առաջնորդը Օշական արք. Չոլոյանը (1998): Հյուսիսային Ամերիկայի Արեւմտյան (Անթիլիասի ենթակայությամբ) առաջնորդանիստը Լոս Անջելեսի Սբ. Հովհաննես Կարապետ եկեղեցին է, առաջնորդը` Մուշեղ եպս. Մարտիրոսյանը: Արգենտինայի թեմ` առաջնորդանիստ Բուենոս Այրեսի Ս. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցին է, առաջնորդն է Գիսակ արք. Մուրադյանը (1990), Բրազիլիայի թեմ` առաջնորդանիստը Սան Պաուլոյի Ս. Գեւորգ եկեղեցին է, առաջնորդն է Տաթեւ արք. Ղարիբյանը (1983): Ուրուգվայի թեմ, առաջնորդանիստը Մոնտեվիդեոյի Ս. Ներսես Շնորհալի եկեղեցին է, առաջնորդը Հակոբ եպս. Գլըճյան (1984), Եգիպտոսի թեմ` առաջնորդանիստը Կահիրեի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին է, առաջնորդը Զավեն արք. Չինչինյանը (1977), Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի թեմ` առաջնորդանիստը Սիդնեյի Ս. Հարություն եկեղեցին է, առաջնորդը` Աղվան արք. Պալիոզյանը (1981):

Տրված տեղեկությունները ինչ-որ տեղ սպառիչ չեն միայն այն առումով, որ տարակուսելի մի քանի հարցերի մասին չեն տրվում լիարժեք բացատրություններ, մասնավորաբար մի շարք վայրերում Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիո ենթակայության զույգ թեմերի, ինչպես նաեւ Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի ենթակայությունից դուրս բերված եւ Անթիլիասի ենթակայության տակ առնված թեմերի առկայության պատճառների մասին: Այլ խոսքով, առանձին ներկայացված չէ 1956 թ.-ից ծայր առած ներեկեղեցական տագնապը, դրան հետեւած Անթիլիասի ոտնձգությունները ավանդականորեն, պատմականորեն եւ իրավաբանորեն Մայր աթոռի իրավասության տակ գտնվող թեմերում, զուգահեռ նոր թեմերի ստեղծումը եւ կամ հին թեմերի զավթումը: Գրքում պարզապես արձանագրվում է փաստացի իրողությունը, ընթերցողին թողնելով դրա պատճառների որոնման գործը:

Գրքի հրատարակմանը աջակցել եւ առաջաբանը հեղինակել է Տ. Մեսրոպ արք. Աշճյանը:

Մ. Բ.

Ամանորյա հանդեսներ երեք հազար փոքրիկ գյումրեցիների համար

«Վորլդ Վիժն Արմենիան» «Քրիստոնեական ավիարընկերության» հետ մեկտեղ հունվարի 10-11-ը կազմակերպել էր ամանորյա հանդիսություններ Գյումրի քաղաքում, որին մասնակցեցին ավելի քան երեք հազար երեխաներ Մուշ, Անի, Շերամ եւ Ավստրիական թաղամասերից, որտեղ «ՎՎ Արմենիան» իրականացնում է տարածքային զարգացման ծրագիր:

«Քրիստոնեական ավիաընկերությունը» «ՎՎ Արմենիայի» հետ սկսել է իր համագործակցությունը անցյալ տարվանից` առաքելով հագուստ եւ այլ իրեր Գյումրու այն երեխաների համար, ովքեր խնամքի եւ հովանավորության կարիք ունեն: Եվ տեսնելով անսահման կարիքի առկայությունը, «Քրիստոնեական ավիաուղիներն» անցյալ հոկտեմբերից սկսել էր նվիրատվությունների ակցիա` հատկացնելով յուրաքանչյուր վաճառված տոմսից 2 դոլար ամանորյա հանդիսությունների ֆոնդին:

Եվ ահա երկու օր շարունակ Գյումրու թատրոնի շենքում երեք հազարից ավելի երեխաներ ու մեծեր հնարավորություն ունեցան մի պահ կտրվելու առօրյա հոգսերից եւ վայելելու տարեմուտի տոնական օրերին հատուկ ոգեւորվածությունն ու բարձր տրամադրությունը` դիտելով մեկժամյա ներկայացում եւ ստանալով նվերներ, որոնք պատրաստել էր «ՎՎ Արմենիայի» նվիրատվությունների ծրագիրը: Յուրաքանչյուր երեխա ստացավ տաք հագուստ եւ քաղցրեղենի տոպրակ:

«Իրոք որ շատ հաճելի անակնկալ էր այս միջոցառումը մեր երեխաների համար, քանի որ նրանք հնարավորություն ունեցան զվարճանալ, հանդիպել Ձմեռ Պապին եւ վայելել ամանորյա տոների խորհուրդն ու իմաստը միասին», ասաց Գյումրու Անի թաղամասի բնակչուհի Աբրահամյան Եղսիկը, որ ներկայացման էր բերել իր երեք թոռնիկներին:

Բացի «Քրիստոնեական ավիաընկերությունից», «ՎՎ Արմենիային» այս գործում նաեւ աջակցել էին «Նոյան» հյութերի, «Եվրոթերմ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը եւ HSBC բանկը:

«Աղի արեւը մեր բարերարների», գյումրեցուն հատուկ բարբառով իր շնորհակալական խոսքն էր ասում Ալեքսանյան Գոհարը, որն ուղեկցում էր իր թոռնիկներին: «Մեր էրեխեքը կարոտ են նման ջուրգուրանքի ու սիրո»:

Եվ այստեղ ես հիշեցի HSBC բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն Չարլզ Գրեգըրիի խոսքերը. «Բարերարությունն անում ենք երեխաների եւ ոչ հանրաճանաչության համար»:

Եվ նման բարերարներով է միայն հնարավոր իրականացնել այնպիսի միջոցառումներ, ինչպիսին էին այս ամանորյա հանդեսները: Հազարավոր անհոգ ժպտացող բալիկների խինդն ու ծիծաղն ամենամեծ գնահատանքն ու պարգեւն է նրանց համար:

Տարածքային զարգացման ծրագիրը Գյումրիում իմաստավորվում է նրանով, որ տեղի բնակիչներն իրենք պետք է ակտիվ նախաձեռնություն եւ մասնակցություն բերեն յուրաքանչյուր գործում, որ արվում է իրենց եւ իրենց իսկ երեխաների բարօրության համար: Շաղիկ Մարուխյանը` «ՎՎ Արմենիայի» Գյումրիում անցկացվող տարածքային զարգացման ծրագրի ղեկավարը, նշեց. «Այս գործընթացը երկարատեւ կլինի եւ շատ ջանքեր կխլի: Անհրաժեշտ է, որ անընդհատ սավի եւ արվի, որպեսզի այն դառնա ապրելակերպ եւ կարեւորն է` վերածվի մտածելակերպի»:

«Շատ քաջալերող է այն փաստը, որ մենք հնավորություն ունենք ինչ-որ չափով օգնելու «ՎՎ Արմենիային» իր առաքելությունն իրականացնելու գործում եւ հույս ենք տածում, որ այս համագործակցությունը երկարաժամկետ է լինելու», ասաց Վահե Ղազարյանը` «Եվրոթերմ» ՓԲԸ-ի տնօրենը:

ԼՈՒՍԻՆԵ ՀԵՅՁ
«Վորլդ Վիժն Արմենիա» հաղորդակցության աշխատակից

Այցագրային ռեժիմի վերացումը հարաբերությունների բարելավման ցուցանիշ չէ

Դրանով Թուրքիան ցույց է տալիս իր հայկական քաղաքականության սպառումը

Առաջնակարգ թուրք լրագրողների Հայաստան այցելությունը համընկել է Թուրքիայում մեր հայրենակիցների նկատմամբ կիրառվող այցագրային ռեժիմի վերացման լուրերին: Թեեւ ՀՀ արտգործնախարարությունն այդ մասին պաշտոնական տեղեկատվություն դեռեւս Անկարայից չի ստացել, լուրերի իսկությունը հաստատել են թե հայկական ընկերությունները, որոնք Թուրքիայում զբոսաշրջության եւ բեռնափոխադրումների բիզնեսով են զբաղվում, եւ թե Մոսկվայում թուրքական հյուպատոսություն դիմած մեր հայրենակիցները:

Սա Հայաստանի քաղաքացիների նկատմամբ կիրառվող նախկին վիզային ռեժիմի վերականգնումն է: Հատկանշական է, որ հունվարի 15-ին վերականգնման լուրը թուրքական տեսհեռուստատեսության վկայությամբ հաստատել է նաեւ «Սաբահ» թերթը՝ պայմանավորելով դա ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակարգի պահանջով: Քանի որ Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթն այս օրերին պաշտոնական այցով Միացյալ Նահանգներում է, ուրեմն վերոհիշյալ վարչակարգի այդ պահանջն էլ պետք է համընկնի այցի հետ:

Համաձայն «Սաբահի», Բուշի վարչակարգը Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավելու պահանջով թուրքական իշխանություններին դիմելիս դրա անհրաժեշտությունը պատճառաբանել է ԱՄՆ հայկական լոբբիների հարաճուն ակտիվությամբ, թե վերջիններս ամերիկյան Կոնգրեսի միջոցով լրջորեն խոչընդոտում են Թուրքիային տնտեսական եւ ռազմական օգնություն հատկացնելու կառավարական ծրագրերի իրագործմանը:

Ի դեպ, Վաշինգտոնում վարչապետ Էջեւիթի բանակցությունների առաջնահերթ խնդիրը ռազմական բնագավառում ԱՄՆ-ին թուրքական պարտքերից 6 մլրդ դոլարի ներումն է կամ դրանից բխող ամենամյա վճարումների սառեցումը, ինչպես նաեւ տնտեսական հավելյալ աջակցության ապահովումը: Այդ առումով պատահական չէին Միջազգային արժութային հիմնադրամի եւ Համաշխարհային բանկի ղեկավարների հետ նրա հանդիպումները: Այսօր Էջեւիթը կհանդիպի ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդի հետ, դրան կհետեւի հանդիպումը ԱՄՆ-ի փոխպետքարտուղարի հետ, ապա Սպիտակ տանը նրան կընդունի նախագահ Ջորջ Բուշը:

Վաշինգտոնյան բանակցություններում Բյուլենթ Էջեւիթը Կիպրոսի մասնատվածությանը, ԵՄ-Թուրքիա հարաբերություններին, Իրաքի դեմ հավանական ռազմական գործողություններին առնչվող խնդիրների կողքին, ամենայն հավանականությամբ, կքննարկի Բաքու-Ջեյհան նավթային ծրագրին, Անդրկովկասում Թուրքիայի ռազմական ներկայությանը, ղարաբաղյան հակամարտությանը, ինչպես նաեւ հայ-թուրքական հարաբերություններին առնչվող խնդիրներ:

Հարկ է սակայն նշել, որ հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման առումով կարեւորը Բուշի վարչակարգի հետ Էջեւիթի բանակցությունները չեն: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի քաղաքացիների նկատմամբ կիրառվող այցագրային ռեժիմի վերացմանը, ապա դա Հայաստանի հետ հարաբերությունների բարելավման պատրաստակամության դրսեւորում չէ, այլ ընդամենը Վաշինգտոնի պահանջի թուրքական իշխանությունների արձագանքն է: Թեեւ դա չի նպաստում հայ-թուրքական միջպետական շփումների զարգացմանը, բայց եւ այնպես, ինչպես դեմարշի դրսեւորում, մեկ անգամ եւս բացահայտում է Թուրքիայի հայկական քաղաքականության դիրքերի սպառումը:

Այս պայմաններում ինքնըստինքյան սպառվում են նաեւ Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունները կարգավորելու Վաշինգտոնի հնարավորությունները: Ի վերջո չմոռանանք, որ Թուրքիան Հայաստանի քաղաքացիների նկատմամբ այցագրային ռեժիմը սկսել է կիրառել Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի առնչությամբ հայկական պետության վրա հակազդելու համար, իսկ ԱՄՆ-ը հակազդեցության հարցում աջակցել է նրան: Ուրեմն, եթե Թուրքիայի հայկական քաղաքականության սպառումը պայմանավորվում է վերոհիշյալ դեմարշով, ապա հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման Վաշինգտոնի հնարավորությունների սպառումն էլ պետք է պայմանավորվի Հայոց ցեղասպանության հարցում աջակցությամբ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությունը դատապարտեց ԱՄՆ-ին

Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությունը երկուշաբթի օրը վճիռ կայացրեց Եվրամիություն-ԱՄՆ տնտեսական վեճերի կապակցությամբ, որոնք ծագել են 1997 թ.: Կազմակերպությունն արդեն 4-րդ անգամ դատապարտեց ԱՄՆ-ի «արտաքին վաճառքի կորպորացիաների» համակարգը, որն արտահանության պետական ֆինանսավորման քողարկված միջոց է: Համակարգն ամերիկյան ընկերություններին թույլ է տալիս արտահանության ընթացքում մոտ 30 տոկոս խնայողություն անել պետության ֆինանսական օժանդակության շնորհիվ: Իսկ դա շուկայական ազատ մրցակցության սկզբունքի խախտում է:

Քողարկված օգնությունից օգտվում են մասնավորապես «Մոնսանտո», «Ջեներալ էլեկտրիկ», «Բոինգ», «Մայքրոսոֆթ» վերազգային խոշոր կորպորացիաները, որոնք 1991-2000 թթ. մեկ միլիարդ դոլարից ավելի օգնություն են ստացել: «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության վերջին դատավճիռը Եվրամիությանը հնարավորություն կտա իր կրած վնասների դիմաց ամերիկացիներից պահանջել տարեկան 4 մլրդ դոլարի փոխհատուցում: Սա տնտեսական վեճերի հետ կապված ամենախոշոր գումարն է 1995 թ. ԱՀԿ-ի ստեղծումից ի վեր: Փորձագետների հաշվարկներով, 1984 թվականից սկսած, անազնիվ մրցակցության հետեւանքով Եվրամիության տարեկան կորուստները կազմել են մոտ 4 մլրդ դոլար, որը համարժեք է պահանջվող փոխհատուցմանը:

Սակայն ենթադրվում է, որ Եվրամիությունն այժմ կտրական պահանջներ չի ներկայացնի ԱՄՆ-ին: Դրա համար առկա է 3 պատճառ: Առաջինն այն է, որ Բրյուսել-Վաշինգտոն առեւտրային հարաբերություններում լարվածությունը վերջերս թուլացել է, եւ «սառը պատերազմի» նշանները անհետացել են: Երկրորդն այն է, որ ամերիկյան ապրանքների վրա հավելյալ մաքսերի սահմանումը Եվրոպայում կհանգեցներ գների բարձրացման: Երրորդ պատճառն էլ եվրոպացիների երկյուղներն են ԱՄՆ-ի պատասխան գործողություններից: Վաշինգտոնն արդեն իսկ սպառնում է բարձրացնել եվրոպական պողպատի ներմուծման մաքսատուրքերը:

Ուստի Եվրամիությունը բավական զուսպ արձագանքեց ԱՀԿ-ի որոշմանը: Եվրահանձնակատար Պասկալ Լամին լոկ հայտարարեց, որ ինքը «բավարարված» է դատավճռից: Սպիտակ տան խոսնակն իր հերթին հայտարարեց. «Մենք մտադիր ենք Եվրամիության հետ խորհրդակցել վեճերի լուծումները գտնելու նպատակով»:

Պ. ԲԵՇԻՐՅԱՆ

ԱՄՆ-ը «ներխուժում է» Կենտրոնական Ասիա

Ամերիկացիները փորձում են երկարաժամկետ ռազմատեխնիկական համագործակցություն ծավալել Ուզբեկստանի եւ Կիրգիզիայի հետ եւ այդպիսով ներքաշել նախկին խորհրդային միջինասիական հանրապետություններ: Օրերս ԶԼՄ-ներում լուրեր հրապարակվեցին Բիշքեկից արեւմուտք ամերիկյան ռազմակայան ստեղծելու ծրագրերի մասին: Դիտորդներից շատերը սա համարում են տարածաշրջանում ամրանալու նպատակով ծավալված ռուս-ամերիկյան մրցակցության արտահայտություն: Ուրիշներն էլ պնդում են, թե ռուս-ամերիկյան ակնհայտ հակամարտություն այստեղ չկա: Դիվանագիտական աղբյուրներից «Գրանի» էլեկտրոնային թերթի ստացած տվյալների համաձայն, անցյալ տարվա նոյեմբերին ՌԴ արտգործնախարարությունում կայացած հանդիպման ժամանակ Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի նախագահներն իբր պայմանավորվել են Տաջիկստանն իր ռազմատեխնիկական ենթակառույցներով թողնել Ռուսաստանին, իսկ ամերիկացիներին թույլ տալ գործընկերային հարաբերություններ հաստատել Ուզբեկստանի եւ Կիրգիզիայի հետ:

Սակայն ՌԴ պաշտպանության նախարարությունում կտրականապես մերժում են տարածաշրջանը «կիսելու» այս վարկածը: ՌԴ զինված ուժերի գլխավոր շտաբում գտնում են, որ ԱՄՆ-ի վերջին քայլերը լոկ նրա սովորական գործելակերպի դրսեւորումն են, երբ տարբեր, մասնավորապես նավթառատ շրջաններ հայտարարվում են ԱՄՆ-ի «կենսական շահերի» գոտիներ: Չի կարելի անտեսել նաեւ հարեւան երկրները վերահսկողության տակ առնելու ամերիկացիների ձգտումը:

Գաբալայի կայանի հարցը հիմնական խոչընդոտն է Բաքու-Մոսկվա հարաբերություններում

Բաքվի «Զերկալո» օրաթերթը գրում է, որ Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանի վարձակալության ժամկետների շուրջ տարակարծությունները գլխավոր խոչընդոտն են Ադրբեջան-Ռուսաստան հարաբերություններում: Բաքուն առաջարկում է ստորագրել համաձայնագիր ՌՏԿ-ն 3-5 տարի ժամկետով Ռուսաստանին վարձակալության տալու մասին, Մոսկվան ժամկետների առումով նշում է նվազագույնը 10 տարի: Երկուշաբթի օրվանից եռօրյա աշխատանքային այցով Մոսկվայում գտնվող Ադրբեջանի վարչապետ Արթուր Ռասիզադեն ռուս պաշտոնատարների հետ քննարկում է նախագահ Հեյդար Ալիեւի՝ հունվարի 24-27-ը Ռուսաստան պետական այցի ընթացքում նախապատրաստված չորս համաձայնագրերը: Սպասվում էր, որ երեկ Ռասիզադեին ընդուներ ՌԴ վարչապետ Միխայիլ Կասյանովը:

Ըստ «Զերկալոյի», Մոսկվան նաեւ անհրաժեշտ է համարում 2002 թ. ժամկետը սպառող «Բաքու-Նովոռոսիյսկ» նավթատարով ադրբեջանական նավթի առաքումների մասին միջպետական համաձայնագրի երկարաձգումը:

Բաքվում նշվել է Ադրբեջան-Թուրքիա հարաբերությունների հաստատման 10-ամյակը

Աթաթուրքի անվան ադրբեջանական կենտրոնը նշել է Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 10 տարին: Կենտրոնի տնօրեն, Մեջլիսի պատգամավոր Նիզամի Ջաֆարովը մամլո ասուլիսում հիշեցրել է, որ երկու պետությունների միջեւ ստորագրվել են շուրջ 200 միջպետական արձանագրություններ եւ համաձայնագրեր, Ադրբեջանում գրանցվել են ավելի քան 1250 թուրքական ընկերություններ, որոնցից այսօր գործում են շուրջ 800-ը:

«Զերկալո» թերթը հիշեցնում է, որ ադրբեջանական ներմուծումների 15 տոկոսը թուրքական է, մինչդեռ Թուրքիայի ներմուծումներում միայն 3 տոկոսն է ադրբեջանական:

Վանում ջերմաստիճանը հասել է մինուս 42 աստիճանի

Արեւելյան Անատոլիայում գրանցվել է օդի ջերմաստիճանի կտրուկ նվազում: Վան քաղաքում ջերմաստիճանը հասել է մինուս 42 աստիճանի, հաղորդում է ՌԻԱ «Նովոստի» գործակալությունը: Աննախադեպ ձյան տեղումների հետեւանքով Անատոլիայի ավելի քան 1000 գյուղեր կտրվել են արտաքին աշխարհի հետ կապից, ցրտահարության զոհ է դարձել 27 մարդ:

Բեն Լադենը ճողոպրել է անհայտ ուղղությամբ

Տեսագրված ելույթը մոլորեցրեց ամենքին

Միջազգային ահաբեկիչ Ուսամա բեն Լադենը ներկայումս ոչ Աֆղանստանում է, ոչ էլ Պակիստանում: Այս հետեւությունն է արվում ԿՀՎ-ի գաղտնի զեկուցագրում, որից քաղվածքներ է հրապարակել ամերիկյան «Էյ Բի Սի Նյուզ» հեռուստաալիքի վերլուծաբան Վինս Կանիստրարոն: ԿՀՎ-ի գործակալները ենթադրում են, որ բեն Լադենը կարողացել է փախչել ծովով եւ ներկայումս Սոմալիում կամ Ֆիլիպիններում գործող ահաբեկչական ճամբարներից որեւէ մեկում է: Ի դեպ, Վինս Կանիստրարոն անցյալում ԿՀՎ-ի հակաահաբեկչական պայքարի բաժնի վարիչն է եղել եւ քաջատեղյակ է տվյալ նյութին:

Զեկուցագրի վրա աշխատած ԿՀՎ-ի վերլուծաբանները համոզված են, որ բեն Լադենը Թորա Բորայի քարանձավներից հեռացել է արդեն դեկտեմբերի սկզբներին: Նրան հաջողվել է նախ անցնել Պակիստան, ապա ծովով հասնել իր բազմաթիվ ճամբարներից մեկը (հավանաբար՝ Սոմալիի կամ Ֆիլիպինների տարածքում): Ինչ վերաբերում է դեկտեմբերի կեսերին «Ալ Ջեզիրայի» հեռարձակած բեն Լադենի ելույթի տեսագրությանը, այն փաստորեն ամերիկացիներին մոլորեցնելու նպատակ է ունեցել, քանզի նա այլեւս Աֆղանստանում չէր: Ամերիկացիները բեն Լադենի վերջին ելույթի տեսագրությունն օգտագործեցին սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններին նրա մասնակցությունն ապացուցելու համար:

Գաղտնի զեկուցագրի հատվածների հրապարակումը Պենտագոնին ստիպեց հայտարարել, որ բեն Լադենի որոնումների ոլորտն այժմ դուրս է եկել Աֆղանստանի սահմաններից: Միաժամանակ «Էյ Բի Սի Նյուզի» հաղորդումից պարզ է դառնում, որ ԱՄՆ-ի կառավարությանը ստույգ հայտնի չէ բեն Լադենի գտնվելու վայրը: Դա խոստովանեց մասնավորապես պետքարտուղար Քոլին Փաուելը:

ԿՀՎ-ի գործակալները փաստաթղթում նշում են, որ բեն Լադենի փախուստի շնորհիվ «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության «կենտրոնական նյարդային համակարգը» շարունակում է գործել: Մինչեւ օրս ձերբակալվել են «Ալ Ղաիդայի» սակավաթիվ ղեկավարներ եւ բեն Լադենին նվիրված դաշտային հրամանատարների չնչին մասը: Եթե բեն Լադենը եւ նրա աջ ձեռքը համարվող Այման ալ Զավահիրին իրոք փախել են ծովով, ապա նրանց գտնելն անչափ դժվար կլինի, քանի որ բազմաթիվ ճամբարներ ունեն Աֆրիկայում, Հարավարեւելյան Ասիայում եւ այլուր:

Պ. Բ.

Ատոմ Եղոյան. «Ես իմ պատմություններն այլ կերպ եմ պատմում»

2000 թ. աշնանը Ատոմ Եղոյանը, որին նախապես մենք սկսեցինք ճանաչել Էգոյան ազգանունով, Իռլանդիայի մայրաքաղաք Դուբլինում էր իր «Ֆելիսիայի ճանապարհորդությունը» ֆիլմի ներկայացման առիթով: Այդ ֆիլմը մասամբ նկարահանվել է Իռլանդիայում եւ ստեղծված է իռլանդացի վիպագիր Ուիլյամ Թրեվըրի համանուն վեպի հիման վրա:

Եգիպտահայ ծնողների՝ նկարիչ արվեստագետներ Ջո Եղոյանի եւ Շուշան Դովլաթյանի որդին արդեն մեծ հռչակի է տիրացել համաշխարհային կինոարվեստում: Ժուռնալիստներից ամեն կերպ խուսափող Ատոմ Եղոյանի հետ այնուամենայնիվ հարցազրույցներ եղել են: «Irish times»-ի («Իռլանդական ժամանակ») թղթակից Մայքլ Թուայըրի հարցազրույցն անչափ հետաքրքրական է եւ թույլ է տալիս բավականաչափ լավ ճանաչել իսկապես ականավոր կինոբեմադրիչին:

– Դուբլինն ի՞նչ կարեւորություն ունի Ձեզ համար:

– Երկար ժամանակ երազել եմ այս քաղաքի մասին: Անցյալ տարի աշխատում էի այստեղ եւ հանդիպում էի հիանալի դերասանների: Երեւակայում էի, որ մի օր կվերադառնամ այստեղ եւ պատրաստի ֆիլմս կցուցադրեմ Դուբլինում: Եվ ահավասիկ այստեղ եմ... Աշխատանքիս մեծ մասն առնչվում է մշակույթը լուսարձակի տակ առնելուն եւ մարդկանց, որոնք մշակույթ են փնտրում կամ որեւէ մշակույթի են պատկանում: Այն ժամանակ, երբ Ուիլյամ Թրեվըրի գիրքը կարդացի՝ մշակույթներից մեկը հասկանալ փորձելու եւ յուրացնելու պատասխանատվության զգացումն ունեցա: Այդ մշակույթն իր երկիրը վերադարձնելով եւ այս գիշեր այն ցուցադրելով մեծ ուրախություն եմ ապրում:

– Ատոմ-ը մեծ եւ յուրահատուկ անուն է:

– Ծնողներս երգիծանքի սուր ջիղ ունեին: Կարծում էին, թե ատոմը ապագայի ուժի մի աղբյուր պիտի լինի, հետեւաբար լավ գաղափար էին նկատում իրենց զավակին այդ անունով կոչելը: Սակայն նրանք այնքա՛ն տրամիտ չէին ատոմային ռումբի կամ ժխտական այլ բանի մասին մտածելու համար: Այն ի վերջո արտասովոր մի անվան վերածվեց, որովհետեւ իրականության մեջ հայկական դասական անուն է... Ենթադրում եմ, որ ծնողներս պարզապես հիպի էին: Քրոջս անունը Եվա է:

– Դուք ծնվել եք Կահիրեում: Քանի՞ տարի եք այնտեղ ապրել Կանադա տեղափոխվելուց առաջ:

– Կանադա եմ հասել, երբ 3 տարեկան էի: Հետաքրքրական է, մարդիկ առաջին անգամ հարցնում են, թե ինչ եմ հիշում Եգիպտոսից: Գլխավոր տեսարաններից մեկը Կահիրեի կենդանաբանական այգում շիմպանզեի ուսին նստելն է: Չեմ կարող ասել՝ հենց այդ արարքն եմ հիշում, թե՞ հորս նկարահանած ընտանեկան ժապավեններից մեկը դիտած լինելով եմ այն լավ մտաբերում: Երբ Կանադա հասանք, հայրս հաճախ էր ցուցադրում այդ ժապավենները:

– Ինչպե՞ս եք ապրել Ձեր մանկությունը Կանադայի արեւմտյան մասում, Բրիտանական Կոլումբիա քաղաքում:

– Բրիտանական Կոլումբիան կայք, հարստություն հաստատելու մի տարօրինակ վայր էր: Կանադա փոխադրված հայերի մեծամասնությունը Տորոնտոյում կամ Մոնրեալում էր հաստատվում: Ծնողներս գեղանկարիչ էին եւ միմյանց հանդիպել էին Կահիրեի Արվեստների դպրոցում: Հայրս շատ վաղ տարիքում կրթաթոշակ էր ստանում Չիկագոյի Արվեստի ինստիտուտում ուսում առնելու համար: Վերացապաշտ (աբստրակտ) արտահայտչապաշտությունն իր գագաթնակետին էր հասել, եւ հայրս շատ հետաքրքրական գործեր էր ստեղծում այն ժամանակ: 15 տարեկանում, երբ կրկին Եգիպտոս վերադարձավ, իր անհատական առաջին ցուցահանդեսը բացեց՝ շատ իրապաշտ եւ շատ բնական գործեր ցուցադրելով: Սակայն երբ Ամերիկա վերադարձավ եւ վերացապաշտ արտահայտչապաշտ գործեր սկսեց անել, հայ գաղութը չկարողացավ հասկանալ դրանք, եւ մարդկանց նեղմտությունը զայրույթ պատճառեց հորս: Հետեւաբար, երբ Կանադա փոխադրվեց, որոշեց հայությունից հեռու ապրել: Գնաց երկրի արեւմտյան ամենահեռավոր քաղաքը, ուր միակ հայկական ընտանիքն էինք: Հայերենն իմ առաջին լեզուն էր: Սակայն երբ մանկությունդ ապրում ես մի այնպիսի տեղում, ուր ինքդ քեզ տարբեր ես զգում եւ ոչ մի ձեւով հաղորդակից չես դառնում մայրենի լեզվիդ, թողնում ես այն եւ ցանկանում դառնալ ուրիշ մեկը: Հետեւաբար երազում էի, որ անունս ասենք Անգուս Մըք Գոուր կամ նման մի բան լիներ...

– Ի՞նչը Ձեզ մղեց կինոարվեստի աշխարհ:

– Ցանկանում էի թատրոնի դերասան դառնալ: Տասը տարեկանից սկսած թատերգություններ եմ գրել: Երբ ես ասում եմ, որ պարտական եմ Դուբլինին, պատճառը Սամյուել Բեքեթն է: Նա ամբողջությամբ կլանել էր ինձ: «Կրապի վերջին ժապավենը» շատ կարեւոր մի թատերգություն է հիշողության դերի մասին: Երբ առաջին թատերախաղս ներկայացրի մի փառատոնի առիթով, հանձնաժողովի անդամներից մեկը հայտարարեց. «Սա անհեթեթ (աբսուրդ) թատրոնի շատ լավ օրինակ է»: Մինչ այդ այս հասկացողությանը ծանոթ չէի: Կարդացի Իոնեսկո, Ժընե եւ աբսուրդ թատրոնի այլ վարպետների գործերը, երազելով, որ մի օր թատերագիր կդառնամ եւ կզբաղվեմ թատրոնով: Միշտ այդ վարպետների ազդեցության տակ էի եւ միշտ նրանց էի ընդօրինակում: Երբ սկսեցի հաճախել Տորոնտոյի Թրինիթի քոլեջ, առաջին տարին շատ ինքնահավան էի: Քոլեջի թատերական միությանը դիմեցի, ասելով՝ «ուզում եմ այս թատերախաղը ներկայացնել»: Սակայն նրանք պատասխանեցին. «Չես կարող, որովհետեւ մենք թատերախաղերի հատուկ ցանկ ունենք»: Զայրացա եւ դիմեցի քոլեջի կինոյի միությանը, ասելով, որ թատերախաղը կինոժապավենի եմ ուզում վերածել: Պարզապես ուզում էի վրեժս լուծել: Սակայն այն պահին, երբ կինոխցիկը ձեռքս առա՝ զգացի, որ այն իսկապես ինձ համար է: Բազմաթիվ հարցեր կան այստեղ: Կինոխցիկը իսկապես մի տիպար է, այն տիպարը, որը հետեւում է գործողությանը: Եվ երբ կորստի կամ բացակայության գաղափարներ ես արծարծում, շատ հետաքրքրական է թվում կինոժապավեն պատրաստելը, որտեղ ունես բացակա մի տիպար: Եվ կինոխցիկը վերածվում է այն բացակա տիպարին, որը տեսնում է ետեւում մնացող, չերեւացող ամեն ինչ:

– Եվ այդ ժամանակից սկսած իսկապես գտա՞ք Ձեր ձայնը:

– Գրեթե անմիջապես: Թատրոնում ապարդյուն տարիներ անցկացնելուց հետո գտա ձայնս, ինքս ինձ: Նաեւ Տորոնտոյում, որովհետեւ այն թատերական աշխույժ մի քաղաք էր, ուր հրավիրված էի բնակվելու «Դի Թերակոն» անվանի թատերասրահի մոտակայքում եւ ուր, անվերջ փորձեր կատարելով, սպասում էի, որ մարդիկ թատերախաղս բեմ բարձրացնելու առիթ տային: Որոշեցի ֆիլմեր նկարահանել նյութական ակնկալություններ չունենալով: Թատրոնում միշտ մեկ ուրիշից կախված էի զգում ինձ: Սակայն մինչեւ այսօր, երբ թատրոն եմ գնում, զգում եմ, որ այդտեղ արտասովոր մի բան է տեղի ունենում, մի տեսակ այլակերպում, այլափոխություն, երբ բեմի վրա կատարվածն ընդունում ես իբրեւ իրականություն: Իբրեւ կենդանի թատրոնի հանդիսատես աշխատանք ունես կատարելու, եւ դա ինձ օգնում է կինոնկարներ ստեղծելիս: Թատրոնի հանդիսատեսը խուզարկող միտք պետք է ունենա եւ պետք է պատրաստ լինի հավատալու իր տեսածին, վստահի եւ խորանալու մեծ ճիգ պետք է թափի: Կինոնկարների մեծամասնությունը շատ հեշտությամբ կարելի է դիտել: Դրանք մտքի մեծ թռիչքներ կատարելու կարիք չեն ստեղծում: Կարիք չունես երկար ճանապարհներ կտրելու, ուրվագծված վայրերը ենթագիտակցությանդ մեջ միացնելու համար:

– Երբեք պահանջ չե՞ք զգացել կինոնկարի ստեղծման ժամանակ հորիզոնական ձեւով մտքի զարգացում որդեգրելու:

– Անհամբերության հարց է: Որոշ չափով նպաստավոր է սկզբից իմանալը, որ ֆիլմում հորիզոնական ընթացքով զարգացող պատմություն պիտի գտնենք, որովհետեւ երբ լուսարձակված պատկերներ ես տեսնում, ուզում ես հավատալ, որ դրանք իրական են: Հետեւաբար միայն մի բան է մնում, թե որքան լավ ձեւով է ներկայացված այդ պատմությունը, ինչպիսի արտիստական խաղ կա, որքանով է հետաքրքիր օպերատորական աշխատանքը եւ այլն: Սակայն երբ պատմությունը հորիզոնական ընթացքով չես զարգացնում, երբ մասնատում ես տեսաշարը, նմանվում ես ոսկեխույզի, որը չգիտի, թե իրեն ինչ է հաջողվելու: Դա շատ է ոգեւորում ինձ եւ այն համարում եմ պատմություն պատմելու շատ բնական մի ձեւ, այսինքն՝ գտնել այն պահերը, երբ կարող ես շեղվել պատմությունից:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ,
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԽԿՅԱՆ

ՏՐՎԱԾ Է ՀԱՎԵՐԺ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

Նորայր Ադալյանն իր արխիվը հանձնեց պետարխիվին

Հայաստանի Հանրապետության արվեստի, գրականության եւ մամուլի փաստաթղթերի կենտրոնական պետական արխիվը համալրվել է արձակագիր, դրամատուրգ, հրապարակախոս, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Նորայր Ադալյանի անձնական արխիվային ֆոնդով:

«Նորայր Ադալյանը մեր արձակի առաջատար դեմքերից է, իր գրականության մեջ միշտ ազնիվ ու սկզբունքային, նորը փնտրող ու հաճախ գտնող, իր փնտրումների համար երբեմնի հանիրավի ծեծ կերած, բայց միշտ իր ճանապարհն իմացող եւ այդ ճանապարհին միշտ հավատարիմ: Իսկ դա դժվար բան է, տրորված կածաններով գնալը շատ ավելի ապահով է ու անվտանգ...»:

«Ադալյանի ստեղծագործությանը բնորոշ է «ժամանակի» զարկերակի «բաբախների հստակ ընկալումը, ժամանակակից կյանքի գեղարվեստական արտացոլման հոգեբանական վերլուծության եղանակը, կենսական նոր շեշտերի իմաստավորումը, լավատեսության փիլիսոփայական աշխարհայացքը»:

Այսպես են քննադատները բնորոշում Ադալյան գրողին:

Բազմաբնույթ են նրա ֆոնդի փաստաթղթերը՝ վեպերի, վիպակների, պատմվածքների, դրամատիկական երկերի, աշխատությունների, հոդվածների ձեռագրեր, գրախոսականներ, կարծիքներ գրողի ստեղծագործությունների մասին, հանրապետական եւ սփյուռքի թերթերում ու ամսագրերում լույս տեսած հոդվածներ, ակնարկներ, զեկուցումների, ելույթների տեքստեր, կենսագրական ու աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ վավերագրեր, նամականի, լուսանկարներ, տպագիր գրքեր: Փաստաթղթերի նման ընտրանին, դրանց գիտատեխնիկական մշակումից հետո, լիարժեք ու բարձրակարգ ֆոնդ ունենալու գրավականն է:

Ադալյանը ոչ միայն գրող է: Նա երկար տարիներ աշխատել է ազգային ակադեմիայի Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտում: եղել է «Գրական թերթի» գլխավոր խմբագիր, Հայաստանի գրողների միության վարչության քարտուղար, «Գարուն» ամսագրի խմբագրական խորհրդի անդամ, սփյուռքահայության հետ մշակութային կապերի կոմիտեի վարչության անդամ: Գիտական ու պաշտոնեական-հասարակական նման բեղմնավոր գործունեությունն արտացոլող փաստաթղթերը ֆոնդի մի մասն են կազմում:

Հայ գրականության ինքնատիպ դեմքերից է Վահան Թոթովենցը, որի կյանքն ու ստեղծագործությունն ըստ արժանվույն մեկնաբանել ու ներկայացրել է Ադալյան գրականագետն իր արժեքավոր մենագրություններում, որոնք, նմանապես մի քանի այլ աշխատություններ, պահպանվում են ֆոնդում: Անձնական արխիվը բերեւս առավել արժեւորվում է ոչ միայն հանրությանը հայտնի ու արդեն տպագիր ստեղծագործությունների, այլեւ անավարտ ու անտիպ գործերի ընդգրկումով, մանավանդ երբ ֆոնդատերը, ինչպես այս դեպքում, մեր ժամանակակիցն է՝ մշտապես որոնող, պրպտող մտքի տեր, ստեղծագործող անհատ:

Նորայր Ադալյանը համարձակ, անաչառ, իր հավատքին ու սկզբունքներին չդավաճանող հրապարակախոս է նաեւ: Այդպիսին կարող է լինել միայն իր երկրի ու ազգի ներկայով ապրող, նրա վաղվա օրվա համար սրտացավ գրողն ու մտավորականը: «Սփյուռքի բարեկամիս» ընդհանուր խորագրով հրապարակախոսական հոդվածներն այդ սրտացավության արտահայտությունն են: «Ադալյանի թատրոնը» ուշագրավ վերտառությամբ թղթապանակներն ընդգրկում են «Ներկաներ եւ բացականեր», «Սպանության վկաները», «Կինը եւ տղամարդը» պիեսները: Երեւանի դրամատիկական թատրոնի բեմում այդ պիեսները կյանք են ստացել ու դարձել նաեւ

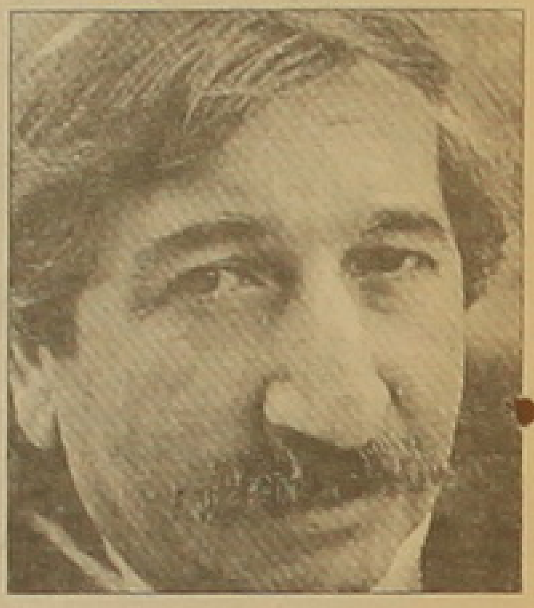

հանդիսատեսի սեփականությունը: Բեմադրությունների ազդագրերն ու լուսանկարները յուրովի շնչավորում են համր ձեռագրերը:

Հարուստ է գրողի ֆոնդի նամականին՝ շուրջ 150 նամակներ: Առանձնակի ուշադրության են արժանի Աննա եւ Նունե դուստրերի ու հատկապես Գուրգեն Մահարու տասնյակից ավելի նամակները, որոնք թվագրված են՝ 1966–1968:

Անձնական արխիվային ֆոնդի անքակտելի, արժեքավոր մասն են լուսանկարները: Դրանք լուռ, բայց պերճախոս վկաներն են ֆոնդատիրոջ ապրած կյանքի: Արդեն խունացած կամ նոր ու մերօրյա, դրանք հին ու նոր օրերի պատմությունն են: Հանդիպումների, այցելությունների, ստեղծագործական երեկոների խմբանկարներ են դրանք՝ հարազատների, գրչակից ընկերների, բարեկամների, արվեստագետների հետ:

23 անուն տպագիր գիրք է ընդգրկված գրողի ֆոնդում: Թվարկենք դրանցից մի քանիսը միայն՝ «Ես մի նայիր» (1963), «Արագածի ձյուները» (1967), «Մենախոսության ժամեր» (1981), «Կապույտ Երզնկա» (1985), «Վահան Թոթովենց» (1992), «Քննադատության ժամանակը» (1977), գրողի 50-ամյակի առթիվ լույս տեսած «Ընտիր երկերը» (1986), «Ճամփաներ ու ճամփորդներ» (1988), «Եփրատ» (1990), «Սփյուռքի բարեկամիս» (1995), «Դավայաթաղ» (1997), «Կինը եւ տղամարդը» (1999), «Ապոկալիպսիս» (1999), «Թաղման թափոր» (2000): Ֆոնդում կան նաեւ ռուսերեն հրատարակություններ:

Ինչ խոսք, դժվար է բաժանվել հոգեւոր այն արժեքներից, որոնք ստեղծվել են տարիների ընթացքում ու հայելու նման արտացոլում են այդ ժամանակը:

Նորայր Ադալյանն իր անձնական արխիվը պետական պահպանության է հանձնել նվիրատվությամբ: Գրողի ու պետական արխիվի միջեւ հաստատված փոխադարձ վստահությունն այսօր արդեն վերաճել է բարեկամության:

ՎԱՐԴԻԹԵՐ ՄԱՆԱՍԱՐՅԱՆ,
Հայաստանի Հանրապետության արվեստի, գրականության եւ մամուլի փաստաթղթերի կենտրոնական պետական արխիվի փաստաթղթերի օգտագործման բաժնի վարիչ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարզական

ՀՀ չեմպիոնները «Համագործակցության գավաթում»

«Փյունիկի» չորրորդ մեկնարկը

«Համագործակցության գավաթի» նախորդ 9 մրցաշարերին մասնակցել են տարբեր տարիներին ՀՀ չեմպիոնի կոչմանն արժանացած 5 թիմեր: ՀՀ քառակի չեմպիոն «Փյունիկի» համար հերթական մեկնարկն արդեն 4-րդն է այդ մրցաշարում: Ի դեպ, «Փյունիկն» առաջինն էր, որ Հայաստանը ներկայացրեց ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի մրցաշարում: Թիմն այն ժամանակ հանդես էր գալիս ՀՄԸՄ անվանումով: 1993 թ. հունվարին կայացած անդրանիկ խաղարկությունում ՀՀ չեմպիոնը ենթախմբում գրավեց 3-րդ տեղը: Նույնպիսի արդյունք ցույց տվեց «Փյունիկը» նաեւ 1996 թ. մրցաշարում: Հարկ է նշել, որ թիմը Մոսկվա էր մեկնել առանց հիմնական կազմի մի խումբ ֆուտբոլիստների, որոնք ՀՀ հավաքականի կազմում այդ օրերին գտնվում էին Հարավային Ամերիկայում: Հաջորդ տարի «Փյունիկը» մեր թիմերից առաջինը (եւ առայժմ միակը) մտավ քառորդ եզրափակիչ, որտեղ նրա հետագա առաջխաղացումը կանխեց Մոսկվայի «Սպարտակը»:

1999 թ. փոխվեց մրցաշարի անցկացման կարգը. կազմավորվեցին բարձրագույն եւ առաջին խմբեր: Հայաստանի չեմպիոնը, չգիտես ինչու, ընդգրկվեց առաջին խմբում: Ի պատիվ Արարատի «Ցեմենտի», թիմը հաջող հանդես եկավ իր ենթախմբում եւ գրավելով առաջին տեղը, բարձրագույն խմբի ուղեգիր նվաճեց: Ցավոք, հաջորդ խաղարկությունում «Շիրակը» բարձրագույն խմբում անհաջող խաղաց եւ անցյալ տարի «Արաքսին» կրկին հարկ եղավ կամային հատկանիշներ դրսեւորել բարձրագույն խմբի ուղեգիրը նվաճելու համար: Ամենամեծ անակնկալը մատուցեցին Կիեւի դինամոյականները՝ դուրս մնալով բարձրագույն խմբից: Երեւի թե հիմնականում դա էր պատճառը, որ մրցաշարի կազմակերպիչները որոշեցին այս տարի կրկին վերադառնալ հին մրցակարգին՝ վերացնելով բարձրագույն եւ առաջին խմբերը: Ընթերցողներին ենք ներկայացնում «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարում Հայաստանի թիմերի ունեցած ելույթների համառոտ վիճակագրությունը:

1993 թ.

ՀՄԸՄ- «Բելառուս» Բելառուս՝ 0-2
ՀՄԸՄ- «Ռեգար» Տաջիկստան՝ 2-1
Հայկ Մարգարյան, Արսեն Ավետիսյան
ՀՄԸՄ- «Նորմա» Էստոնիա՝ 3-3
Հայկ Մարգարյան, Գեղամ Հովհաննիսյան, Արսեն Ավետիսյան

1994 թ.

«Արարատ»-«Սկոնտո» Լատվիա՝ 2-3
Ալբերտ Սարգսյան (11 մ), Լեւոն Ստեփանյան
«Արարատ»-«Կոպետդաղ» Թուրքմենստան՝ 1-4
Տիգրան Գսպեյան
«Արարատ»-«Դինամո» Մ., Ռուսաստան՝ 0-5

1995 թ.

«Շիրակ»-«Շախտյոր» Դ., Ուկրաինա՝ 1-2
Արթուր Պետրոսյան
«Շիրակ»-«Ֆլորա» Էստոնիա՝ 1-0
Գրիգոր Գրիգորյան
«Շիրակ»-«Նուրաֆշոն» Ուզբեկստան՝ 4-2
Գրիգոր Գրիգորյան, Հարություն Վարդանյան (2), Գագիկ Մարգարյան

1996 թ.

«Փյունիկ»-«Կանտ Օյլ» Ղրղզստան՝ 1-1
Ռոմիկ Խաչատրյան
«Փյունիկ»-«Ելիմայ» Ղազախստան՝ 0-3
«Փյունիկ»-«Ալանիա» Ռուսաստան՝ 0-4

1997 թ.

«Փյունիկ»-«Կարեդա» Լիտվա՝ 2-2
Հարություն Վարդանյան, Վարդան Խաչատրյան
«Փյունիկ»-«Մետալուրգ» Ղրղզստան՝ 4-0
Արսեն Ավետիսյան (3), Վարդան Մինասյան (11 մ)
«Փյունիկ»-«Դինամո» Կ., Ուկրաինա՝ 0-2
1/4 եզր. «Փյունիկ»-«Սպարտակ» Մ., Ռուսաստան՝ 0-3

1998 թ.

«Երեւան»-«Բախշ» Տաջիկստան՝ 6-0
Արմեն Սահակյան (2), Ռազմիկ Գրիգորյան (2), Հակոբ Տեր-Պետրոսյան, Տիգրան Եսայան
«Երեւան»-«Դինամո» Մն., Բելառուս՝ 0-2
«Երեւան»-«Սպարտակ» Մ., Ռուսաստան՝ 1-3
Արմեն Կարապետյան

1999 թ.

«Ցեմենտ»-«Սպարտակ» Մ., Ռուսաստան (փոխ. կազմ)՝ 0-1
«Ցեմենտ»-«Վարզոբ» Տաջիկստան՝ 2-1
Արթուր Ոսկանյան, Շիրակ Սառիկյան
«Ցեմենտ»-«Ելիմայ» Ղազախստան՝ 2-1
Արթուր Ոսկանյան (2)

2000 թ.

«Շիրակ»-«Սկոնտո» Լատվիա՝ 1-3
Արարատ Հարությունյան (11 մ)
«Շիրակ»-«Դինամո» Կ., Ուկրաինա՝ 0-1
«Շիրակ»-ԲԱՏԷ Բելառուս՝ 1-5
Արթուր Պետրոսյան

2001 թ.

«Արաքս»-«Ժենիս» Ղազախստան՝ 2-1
Արա Հակոբյան (2)
«Արաքս»-Ռուսաստանի երիտ. հավաք.՝ 2-3
Հայկ Հակոբյան (2)
«Արաքս»-«Լեւադիա» Էստոնիա՝ 2-2
Հայկ Հարությունյան, Հայկ Հակոբյան

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սպարտակ	6	3	1	2	10-9	10
2. Փյունիկ	10	2	3	5	12-21	9
3. Շիրակ	6	2	0	4	8-13	6
4. Երեւան	3	1	0	2	7-5	3
5. Արարատ	3	0	0	3	3-12	0

Ռմբարկուները

Արսեն Ավետիսյան	«Փյունիկ»	5
Հարություն Վարդանյան	«Շիրակ», «Փյունիկ»	3
Արթուր Ոսկանյան	«Սպարտակ»	3
Հայկ Հակոբյան	«Սպարտակ»	3

Կորուստներ մեկնարկում

Մելբուռնում մեկնարկել է «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի խաղարկության շարքի այս մրցաշրջանի առաջին մրցաշարը՝ թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը: Դեռ մրցաշարը չսկսված, մասնակիցներից երկուսը հրաժարվեցին պայքարից՝ պատճառաբանելով վնասվածքը: Բոլորի համար անսպասելի էր Ավստրալիայի եռակի չեմպիոն Անդրե Աղասու հրաժարականը: Դեռ մեկնարկից երկու օր առաջ նա պնդում էր, որ հիանալի մարզավիճակում է, սակայն այդպես էլ կորտ դուրս չեկավ: Մրցաշարից հրաժարվեց նաեւ Սերենա Ուիլյամսը, որին փոխարինեց ռուսաստանցի Լինա Կրասնոռուցկայան:

Տղամարդկանց մրցաշարում մասնակիցներից միայն երկուսը՝ Փիթ Սամփրասը (1994 եւ 1997 թթ.) եւ Եվգենի Կաֆելնիկովն (1999 թ.) են նախկինում հաղթող ճանաչվել Ավստրալիայի բաց առաջնություններում: Երկուսն էլ հաջողությամբ հաղթահարեցին առաջին փուլի արգելքը: Կաֆելնիկովից ընդամենը 87 րոպե պահանջվեց Միխայիլ Կոլմանին հաղթելու համար: Սամփրասը պարտության մատնեց ֆինն Նիեմինենին:

Ցավոք, արդեն մեկնարկում անհաջողության մատնվեց Սարգիս Սարգսյանը՝ պարտվելով որակավորման փուլի արգելքը հաղթահարած չիլիացի Գոնսալեսին (1-6, 3-6, 6-7): Իսկ ահա, արգենտինահայ Դավիթ Նալբանդյանը հաջող մեկնարկեց՝ հաղթելով չեխ Դանիել Վացեկին (7-6, 3-6, 6-3, 6-3): Մեծ անակնկալ էր աշխարհի թիվ 1 թենիսիստ Լեյթոն Հյուիթի պարտությունը Ալբերտո Մարտինից (6-1, 1-6, 4-6, 6-7): Պայքարից դուրս մնաց նաեւ բրազիլացի Գուստավո Կուերտենը՝ պարտվելով ֆրանսիացի Ժյուլյեն Բուտյեին: Ընդհանրապես Կուերտենը անհաջող է հանդես գալիս Ավստրալիայի առաջնություններում, որտեղ 1997 թ. սկսած երկու փուլից ավել չի կարողացել հաղթահարել: Հաջորդ փուլ են մտել նաեւ Սաֆինը, Յուժնին, Հրբատին, Բյորկմանը, Էնկվիստը, Կլավետը, Յուհանսոնը, Հենմանը, Նովակը, Իվանիշեւիչը, Կուբեկը, Մարտինը, Էսկյուդեն, Ռիոսը, Շուլերը:

Կանանց մրցապայքարում առայժմ անակնկալներ չեն գրանցվել: Առաջին փուլի արգելքը հաղթահարեցին Վինուս Ուիլյամսը, Մոնիկա Սելեշը, Ջենիֆեր Կապրիատին, Մարտինա Հինգիսը: Շվեյցարիայում բնակվող մեր հայրենակցուհի Մարի-Գայանե Միքայելյանը պարտվեց բուլղարուհի Մագդալենա Մալեեւային (3-6, 4-6): Կոնչիտա Մարտինեսը հաղթեց Լինա Կրասնոռուցկայային:

ԳԵՂԱՍԱՀՔ

Առջեւում ռուսական զույգերն են

Գեղասահքի Եվրոպայի առաջնությունում պայքարի մեջ մտան սպորտային զույգերը: Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոններ Ելենա Բերեժնայայի եւ Անտոն Սիխարուլիձեի բացակայության պայմաններում, որոնք անհատական ծրագրով նախապատրաստվում են Սոլթ Լեյք Սիթիում կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերին, առաջնության ոսկե մեդալների համար բավական թեժ մրցապայքար է ծավալվել: Կարճ ծրագրի կատարումից հետո միանգամից չորս զույգեր հավակնում են չեմպիոնի կոչմանը: Առաջատարի դերը ստանձնել են Ռուսաստանի առաջնության արծաթե մեդալակիրներ Տատյանա Տոտմյանինան եւ Մաքսիմ Մարինինը: Երկրորդ տեղում ընթանում է ռուսաստանցի մեկ այլ զույգ Մարիա Պետրովա-Ալեքսեյ Տիխոնով: Երրորդ տեղում Սառա Աբիտբոլ-Ստեֆան Բեռնադիս ֆրանսիական զույգն է:

ԹԵՆԻՍ

Ֆեդերացիան անվանում է չեմպիոններին

Թենիսի միջազգային ֆեդերացիան պաշտոնապես անվանել է 2001 թ. մարզաձեւի աշխարհի չեմպիոններին: Տղամարդկանց մենախաղի չեմպիոն է հռչակվել պրոֆեսիոնալ թենիսիստների դասակարգման ցուցակի առաջատար ավստրալացի Լեյթոն Հյուիթը: Զուգախաղում լավագույնն են ճանաչվել Յունաս Բյորկմանը (Շվեդիա) եւ Թոդ Վուդբրիջը (Ավստրալիա): Կանանց մենախաղում չեմպիոնուհու տիտղոսը շնորհվել է ամերիկուհի Ջենիֆեր Կապրիատիին, իսկ զուգախաղում՝ Լայզա Ռայմոնդ-Ռենե Ստաբզ ամերիկաավստրալական զույգին:

Պատանիների մեջ աշխարհի չեմպիոնը մենախաղում լյուքսեմբուրգցի Ժիլ Մյուլլերն է: Զուգախաղում ուժեղագույններ են ճանաչվել մեքսիկացիներ Բրունո Էչագարայը եւ Սանտյագո Գոնսալեսը: Աղջիկների մեջ լավագույնը ռուսաստանցի 16-ամյա Սվետլանա Կուզնեցովան է: Սանկտ-Պետերբուրգցի թենիսիստուհին, որը Բարսելոնում մարզվում է իսպանացի Էմիլիո Սանչեսի մոտ, անցյալ մրցաշրջանում «Ռոլան Գարոսի», ԱՄՆ-ի բաց առաջնության եւ այլ խոշոր միջազգային մրցաշարերում հասել էր մինչեւ եզրափակիչ, Ռուսաստանի հավաքականի կազմում հաղթող է ճանաչվել ֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունում: Վերջին 7 տարիներին Կուզնեցովան ռուսաստանցի 3-րդ թենիսիստուհին է, որ նման պատվի է արժանանում: 1995 թ. լավագույնն է ճանաչվել Աննա Կուռնիկովան, 1999 թ.՝ Լինա Կրասնոռուցկայան: Խորհրդային տարիներին 1987 թ. աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսին էր արժանացել Նատալյա Զվերեւան:

Ավանդույթի համաձայն, դափնեկիրների պարգեւատրման հանդիսավոր արարողությունը տեղի կունենա Փարիզում, «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարի ժամանակ:

Բաժինը վարում է
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ք. Քըրքորյանի նախկին կինը աղջկա խնամքի համար պահանջում է ամսական 320 հազար դոլար

Ամերիկահայ մեծահարուստ Քըրք Քըրքորյանի նախկին կինը՝ 36-ամյա Լիզա Բոնդեր Քըրքորյանը, 3-ամյա Կիրայի հոգսերը հոգալու համար պահանջել է ամսական 320 հազար դոլար: Լիզա Բոնդերը պնդում է, որ Քըրքը խոստացել էր ամբողջությամբ ստանձնել աղջնակի խնամքը: 84-ամյա մեծահարուստի նախկին «կեսը» դատարան է ներկայացրել 33 էջանոց ցուցակ, որում մասնավորապես նշվում է, որ Կիրային ամսական անհրաժեշտ է 114 հազար դոլար ճանապարհորդելու համար, 14 հազար՝ զվարճանքի եւ ընկերուհիների հետ ժամանցի, 7 հազար՝ բարեգործության, 11 հազար՝ սննդի:

Քըրք Քըրքորյանի դատապաշտպանը դատարան ներկայացված ցուցակը որակել է «բացարձակապես ոչ իրատեսական», ինքը՝ մեծահարուստը, դեռեւս մեկնաբանություններ չի տվել: «Անանովա» գործակալությունը հիշեցնում է, որ Քըրքորյանի կարողությունը 6,4 մլրդ ԱՄՆ դոլար է:

Տարեց գերմանուհին 3 բանկ է կողոպտել

Գերմանիայի ոստիկանությունը փնտրում է մի տարեց կնոջ, որը զինված է ատրճանակով եւ արդեն 3 բանկ է կողոպտել, վերջին անգամ՝ Դյուսելդորֆում: Հաղորդվում է, որ մոտ 70-ամյա հանցագործն անընդհատ փոխում է իր արտաքին կերպարանքը: Որոշ գործակալության տվյալներով, վերջին կողոպուտի ժամանակ նա եղել է բրդե գլխարկով, արեւային ակնոցով եւ հափշտակել է 55 հազար մարկ (մոտ 25 հազար դոլար): Գերմանական մամուլը նրան արդեն տվել է «Տատ-Ատրճանակ» մականունը: Ինչպես նշում է Դյուսելդորֆի ոստիկանության ներկայացուցիչը, «նա պրոֆեսիոնալ է, իրեն միշտ շատ հանգիստ է պահում եւ ամեն անգամ ընտրում է խնայբանկի բաժանմունքների կին գանձապահներին»:

Այժմ ոստիկանությունն ունի իրեղեն ապացույց. թփերի մեջ հայտնաբերվել է վերջին կողոպուտի ժամանակ օգտագործված բրդե գլխարկը: Հաղորդվում է, որ ոստիկանությունն արդեն հարցումների է ենթարկել մոտ 50 տարեց կանանց:

Պ. Բ.

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In English, Russian, Armenian and Turkish

Հայտարարություն

Ի կատարումն ՀՀ կառավարության 2002 թ. հունվարի 9-ի թիվ 18 որոշման, «Դենտ» մանկական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» փակ բաժնետիրական ընկերությունը, պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերն ուղղակի վաճառքի ձեւով կոլեկտիվի անդամներին մասնավորեցնելու նպատակով հրավիրվում է կոլեկտիվի անդամների ժողով:

Խնդրում ենք «Դենտ» մանկական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» փակ բաժնետիրական ընկերության «Պետական գույքի մասնավորեցման» մասին ՀՀ օրենքի 2 հոդվածին համապատասխան, կոլեկտիվի անդամ համարվող բոլոր անձանց մինչեւ 2002 թ. փետրվարի 15-ը գրանցվել ընկերության բացած կոլեկտիվի անդամ համարվող անձանց գրանցամատյանում: Գրանցումը կատարվում է ընկերության հաշվապահությունում, հեռ.՝ 22-32-56: Կոլեկտիվի անդամների ժողովը տեղի կունենա 2002 թ. փետրվարի 19-ին, ժամը 14-ին, հասցեն՝ ք. Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 75:

Օրակարգ

1. Պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերն առաջարկված գնով գնելու հարցը:
2. Բաժնետոմսերի բաշխում աշխատավորական կոլեկտիվի անդամների միջեւ:
3. Նախաձեռնող խմբի ընտրություն:

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

Լուծարվում է «Էյչ-Էս-Բի-Սի Ապահովագրություն (Հայաստան)» ՓԲԸ-ն: (Ապահովագրական գործունեության լիցենզիա N 0021՝ տրված 25.03.1998 թ., ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից: Գրանցված է ՀՀ պետական ռեգիստրի Արաբկիրի շրջանային բաժնում 08.05.1998 թ., վկայական՝ 01Ա041189, գրանցման համար՝ 286.120.03181): Պարտատերերն իրենց պահանջները կարող են ներկայացնել սույն հայտարարության հրապարակման պահից երկու ամսվա ընթացքում՝ Երեւան, Կոմիտասի պող. 3 հասցեով: Հեռ.՝ 26 93 08, ֆաքս՝ 28 12 13:

ԼՈՒԾԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հյուսիսային պողոտայի հողամասերի վարձակալության պայմանագրերի բաց աճուրդի իրավեր

Հյուսիսային պողոտայի երրորդ եւ չորրորդ հողամասերի կառուցապատման նպատակով վարձակալներին որոշելու համար Երեւանի քաղաքապետարանը «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթում 2001 թ. դեկտեմբերի 29-ին պաշտոնական ծանուցումով հայտարարել է բաց աճուրդ: Աճուրդի առարկան է շենքերից եւ շինություններից ազատված եւ որեւէ իրավունքով չծանրաբեռնված համապատասխան հողամասի վարձակալության պայմանագրի կնքման իրավունքը: Կառուցապատման ավարտից հետո նախատեսվում է կադաստրային արժեքով հողամասերն ի սեփականություն ձեռք բերելու հնարավորություն:

Յուրաքանչյուր հողամասի համար անց է կացվելու առանձին աճուրդ՝ համապատասխանաբար ս. թ. փետրվարի 5-ին եւ 8-ին, եւ կնքվելու է առանձին պայմանագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ ք. Երեւան, Խանջյան 50, Թեքեյան կենտրոն, IV հարկ, հեռ. 559501, 559502, ֆաքս 400749, էլ. փոստ auction@legal.am, կամ Երեւանի քաղաքապետարանի «Հյուսիսային պողոտա եւ կասկադ» ծրագրերի իրականացման գրասենյակ, հեռ. 563601:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ատրպրոֆ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոկեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արդեինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոկեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40 ա/1,
Հեռ.՝ 532829, 532815

Ինվեստեք ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Մ.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիմա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Վիքինգ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Ֆինանս ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հունվարի 15-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Հարթակ Listed	Գնում* Bid			Վաճառք* Ask			Կատարված գործարքներ Transactions				
			լավագույն գին Best price	միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	լավագույն գին Best price	միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	Նվզ. գին Day low	առավ. գին Day high	միջ. կշռ. գին Avg. price	փոփ.% Avg%	Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACH1	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGVM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARBC	B											
[illegible]	ARDV	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B	1,000.0	1,000.0	60								
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EKIF	B											
[illegible]	EKB7	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKQG	B				900.0	900.0	33					
[illegible]	ELAP	B											
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSO	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFC0	B	500.0	500.0	100								
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B											
[illegible]	ERJG	B											
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B											
[illegible]	HOMO	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHUG	B	1,000.0	1,000.0	20								
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LAQN	B											
[illegible]	MQER	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMQK	B											
[illegible]	PQRN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAVR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YKHQ	B											
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible] Գները ՀՀ դրամով:
** [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 14. 01. 2002 Գինը՝ 100 դրամ